Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№№ 186—187 (1436—1437) ♦ Вівторок, 8 жовтня 1996 року ♦ Ціна договірна

НАШІ АКЦІЇ ЗРОСТАЮТЬ.

Для початку — у світовому футболі

Національна збірна України з футболу минулої суботи здобула другу поспіль перемогу у відбірковому турнірі чемпіонату світу-98 і продовжує упевнено лідирувати у дев'ятій європейській групі. Цього разу наша команда взяла гору над одним із грандів світового футболу —збірною Португалії.

Пригадую ті дні, коли Леоніда Буряка призначили тренером національної збірної. І він сказав мені, що в нашій сильній підгрупі ми поступаємося фаворитам —Німеччині та Португалії. Либонь, і Північна Ірландія де в чому переважає збірну України. Але за належної організації справи (відповідна тактика, спеціальна підготовка гравців) можна досягти необхідного результату.«Принаймні на одну з двох путівок до Франції шанси маємо й неодмінно поборемося», —підбив підсумок Леонід Йосипович.

Як бачимо, поки що ці слова не розходяться з ділом. У стартовому матчі на виїзді українські футболісти переграли північноірландців. А минулої суботи впоралися також і з португальцями...

(Закінчення на 11-й стор.).

За пораду гроші не беруть. А дають

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз мав зустріч із членами німецької делегації на чолі з уповноваженим федерального уряду ФРН з питань надання консультативної допомоги країнам Східної Європи Вальтером Кіттелем.

Під керівництвом цієї місії у Києві з листопада 1994 постійно діє консультативна група, яка надає уряду та адміністрації Президента України рекомендації щодо проведення економічних реформ.

Олександр Мороз зазначив, що діяльність німецьких експертів стала прикладом співробітництва в економіці і політиці. Уповноважений федерального уряду ФРН поінформував Голову Верховної Ради України про початок реалізації нових великих проектів. Передбачається, зокрема, створити у нашій державі валютний фонд для підтримки малого і середнього підприємництва та агентство з питань сприяння залученню іноземних інвестицій. Загалом на нові проекти у рамках програми економічних консультацій уряд ФРН вирішив надати Україні 30 мільйонів марок.

Під час зустрічі йшлося також про налагодження тіснішої співпраці між законодавчими органами двох держав. Олександр Мороз назвав пріоритетним напрямом обмін досвідом законодавчого забезпечення податкової, банківської та інвестиційної політики.

Обрала «Воля» Гуляй-поле...

Невесела розповідь про те, як отамани заміняють директорів, чим це обертається і кому воно на руку

У лютому цього року директора ЗАТ «Фарфор» Василя Биня взяли в заручники працівники підприємства, підбурювані невідомими особами. Його спонукали написати заяву про звільнення з посади й утримували близько шести годин, аж поки керівники органів і силових структур спромоглися зупинити наругу і вивільнити керівника. Нині він — безробітний. А на підприємстві править бал команда Всеукраїнського об'єднання солідарності трудівників (ВОСТ) «Воля».

(Закінчення на 6-й стор.).

До південного королівства з першим візитом

Сьогодні завершується перший державний візит Президента України Леоніда Кучми до Королівства Іспанія. Головна мета поїздки — надати нового поштовху розвиткові відносин з Іспанією, що є важливою складовою стратегії інтеграції України в Європу. Візит дасть змогу значно зміцнити договірно-правову базу. Сторони зокрема підписали Договір про дружбу і співробітництво, низку інших двосторонніх документів.

Сусіди — то майже родичі

Україно-польське співробітництво, як на найвищому рівні, так і на рівні окремих міністерств, набуває дедалі більших масштабів. Наприклад минулого тижня Україну відвідала делегація МВС Республіки Польща на чолі з міністром внутрішніх справ Збігнєвом Семіонтковським. У той самий час у Польщі, на військовому полігоні в районі Нова-Демба побував міністр оборони України генерал-лейтенант Олександр Кузьмук. А завтра розпочнеться офіційний візит Прем'єр-міністра Польщі Влодзімєжа Цімошевича. Усі ці зустрічі повинні просунути співробітництво двох держав далеко вперед.

Є приємна новина!

«Голос України» вже вкотре проводить для своїх передплатників лотерею. Розігруватимуть найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам (перших дев'ять ми назвали в попередніх номерах):

10. Хмельницькій облспоживспілці (голова правління Микола Васильчук) — 200 гривень.

11. Одеському акціонерному підприємству «Імпульс» (генеральний директор Євген Борщ, заступник з комерційних питань Едуард Золотарьов) —електросепаратори, каміни дачні, домашні інкубатори, електрокавомолки на загальну суму 3900 гривень.

12. Одеському орендному виробничо-торговельному трикотажному об'єднанню «Одетри» (генеральний директор Віктор Мороз, заступник з комерційних питань Володимир Любомський) — набори жіночих, чоловічих та дитячих трикотажних виробів на загальну суму 1000 гривень.

Друзі! Ви можете стати учасниками розіграшу нашої лотереї, якщо передплатите «ГУ» або щотижневик «Голос України — тиждень» на 1997 рік. Надсилайте до редакції листівки з позначкою «Лотерея «ГУ-97», де вкажіть прізвище, ім'я, по батькові, домашню адресу, копію передплатної квитанції. Розіграш — наприкінці січня 1997 року.

Друзі! Стежте за газетою. Щономера в нас збільшуватиметься асортимент товарів для розіграшу лотереї!

У номер

Укази з актуальних питань життя нашої держави

Як повідомила Укрінформу прес-служба Президента України, 5 жовтня глава держави підписав «Указ про грошове забезпечення військовослужбовців». Ним затверджуються підвищені оклади за військовими званнями та типовими посадами військовослужбовців, вводиться система виплати надбавок за вислугу років, нові більш високі оклади для військовослужбовців строкової служби, курсантів військових навчальних закладів тощо. Указом також передбачається виплата щорічної матеріальної допомоги, надбавок за особливий характер служби, премій за особистий вклад в загальний результат.

Указом Президента України визначаються розміри матеріальної допомоги та компенсації сім'ям військовослужбовців, які загинули в період проходження військової служби.

Повністю «Указ про грошове забезпечення військовослужбовців» буде опубліковано в газетах «Урядовий кур'єр» та «Народна армія».

Леонід Кучма іншими указами встановив відзнаки Президента України для військовослужбовців — медалі «За бездоганну службу» та «За військову службу Україні». Ними нагороджуватимуться офіцери, прапорщики, рядові Збройних Сил України за високі показники у бойовій та професійній підготовці, за мужність і відвагу, зразкове виконання військового обов'язку.

З нагоди Дня освіти глава держави своїм Указом відзначив велику групу вчителів шкіл, вихователів дошкільних закладів, викладачів та професорів вищих навчальних закладів почесними званнями України.

За особисті заслуги у зміцненні законності і правопорядку, захисті громадян та з нагоди відзначення в Україні «Відкриття Року Права — 1996» Президент України Леонід Кучма своїм Указом присвоїв почесне звання «Заслужений юрист України» великій групі правників нашої держави.

Сьогодні ж Леонід Кучма видав ряд указів про призначення голів районних державних адміністрацій ряду областей.

Зустріч у Прем'єр-міністра

4 жовтня Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко прийняв колишнього главу уряду Канади Брайяна Малруні на його прохання.

Павло Лазаренко в розмові з гостем зауважив, що тепер, коли законодавство України приводиться у відповідність до прийнятої Конституції, наша країна стає сприятливою для іноземних інвесторів. Згідно з програмою діяльності уряду пріоритетними для нас є інвестиції в металургійну промисловість та паливно-енергетичний комплекс.

Як член ради директорів кількох великих компаній та банків Брайян Малруні висловив велику зацікавленість з боку західних ділових кіл у співробітництві з Україною і запевнив главу нашого уряду, що особисто сприятиме пожвавленню контактів між промисловцями та підприємцями двох країн.

Прес-служба Кабінету Міністрів України — Укрінформ.

У Донецьку вибір зроблено

Сесія Донецької обласної ради прийняла відставку Володимира Щербаня з посади голови, оскільки за Конституцією як народний депутат України він зробив вибір на користь роботи у Верховній Раді на постійній основі.

На цій же сесії з чотирьох кандидатур, висунутих на посаду голови, таємним голосуванням обрано Івана Пономаренка, який досі очолював Амвросіївську районну раду народних депутатів.

Парламентська хроніка

Депутати не рубали з плеча,

або «Справа Звягільського» живе і перемагає «нетерплячих»

Денне засідання 4 жовтня

Питання про структуру апарату Верховної Ради виявилося не таке просте, як планувалося, коли на його обговорення встановлювали ліміт часу — 25 хвилин. По-перше, альтернативний законопроект від імені ще двох депутатів — Наталії Вітренко і Володимира Марченка запропонував Іван Симоненко, по-друге, більшість промовців висловлювала надто неоднозначне ставлення до ролі і завдань апарату. Після дискусії і розгляду кількох пропозицій прийняли Соломонове рішення: повернутися до цього питання під час розгляду кошторису Верховної Ради.

Наступне питання порядку денного також вимагало Соломонової мудрості — йшлося про звернення народного депутата Звягільського. У ньому, як відомо, колишній в. о. прем'єра висловлює думку, що кримінальну справу проти нього порушено не на підставі конкретно зібраних матеріалів, а, образно кажучи, за іншими мотивами.

З короткою доповіддю виступив голова Комісії з питань законності і правопорядку Олександр Жир. Доповідач визнав, що «справа Звягільського» набула скоріше політичного забарвлення, ніж прагнення вирішити її в межах чинного законодавства. Майже два роки тому парламент дав згоду на притягнення Юхима Звягільського до кримінальної відповідальності. Та минув час, і тому слушно постає питання, чому слідство так і не винесло постанову про визнання Звягільського винним у скоєнні злочинів.

Нинішній Генеральний прокурор Григорій Ворсінов у виступі підкреслив: «так звана справа Звягільського вимагала і вимагає часу, щоб остаточно розставити всі крапки над «і», прийняти об'єктивне і справедливе рішення». Особисто він вважає, що доки триває слідство, зайве обговорювати ці питання і наводити якісь докази. Разом з тим Генеральний прокурор визнав, що більшість так званих резонансних справ, з'ясувалося, — мильні бульбашки: частину з них повернуто на дорозслідування, за іншими винесено виправдальні вироки. За фактами порушення законності під час розслідування цих справ проти деяких працівників Генеральної прокуратури порушено кримінальну справу.

У запропонованому проекті постанови з приводу звернення Звягільського зазначено: «Враховуючи, що Генеральна прокуратура України досі не реалізувала надану постановою Верховної Ради України від 15 листопада 1994 року згоду на притягнення до кримінальної відповідальності у зв'язку з відсутністю достатніх доказів вини народного депутата України Звягільського, вважати згадану постанову такою, що втратила чинність». Однак не всі депутати, що брали активну участь в обговоренні запропонованого проекту, згодні з такою постановкою питання. Представник «Реформ» Іван Білас, наприклад, вважає, що парламент взявся за невластиву йому функцію — достатність чи недостатність доказів визначає суд. Генерал Білас запропонував в інший спосіб допомогти Генеральній прокуратурі завершити розслідування цієї справи: доручити Комісії з питань Регламенту і депутатської етики... «вийти з пропозицією про дострокове припинення Звягільським повноважень народного депутата». На думку самого Петра Шейка, голови комісії, «це дійство порушує права людини». Ми не втручаємося у слідство, не змінюємо хід розслідування... ми тільки захищаємо честь народного депутата.

Після емоційного обговорення кількох варіантів проекту постанови (депутати голосували в поіменному режимі) «справу Звягільського» передали Комісії з питань Регламенту і депутатської етики — доручили підготувати її належний проект документа й винести його на затвердження парламенту.

Наприкінці денного засідання депутати прийняли доопрацьовану постанову за інформацією Кабінету міністрів про особливості стану агропромислового комплексу.

8 жовтня у Верховній Раді відбудеться день уряду.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

На здобуття Державної премії України

Була лопата в профіль і анфас, а тепер техніка працює

На виробництві буває часто, що відстала ділянка за деякий час стає передовою і стимулює діяльність інших.

На цукрових заводах ще зовсім недавно такою відсталою ділянкою вважався бурякоприймальний пункт.

Вже на основному виробництві було впроваджено досконалу тоді техніку, і праця обслуговуючого персоналу зводилася до управління її роботою, а на бурякоприймальних пунктах використовували примітивні й ненадійні механізми, на обслуговуванні яких були зайняті десятки тисяч робітників. Праця їх була фізично важка, непрестижна.

Але сьогодні ситуація різко змінилася. Зусиллями науково-дослідних установ, машинобудівних заводів і працівників цукрової промисловості створено і впроваджено комплекс сучасних машин та обладнання, які забезпечують механізацію вантажно-розвантажувальних робіт.

За останні 20 років у цукровій промисловості України впроваджено 2100 кагатоукладачів, 18000 навантажувачів, 82 бурякоподавачів, 116 пересувних гідромоніторних установок, 847 підбирачів буряків, 87 відокремлювачів бурякомаси. Збудовано перший гідромеханізований комплекс для розвантаження та подавання сировини на переробляння.

Завдяки цьому рівень механізації вантажно-розвантажувальних робіт з буряками практично досяг 100 відсотків. Від важкої фізичної праці вивільнено десятки тисяч робітників.

Без затрат ручної праці також виконують підбирання буряків, сортування відходів очищення, обробляння коренів хімічними препаратами для запобігання їх пророщування і загнивання під час зберігання.

Нова техніка дала можливість запровадити прогресивну технологію зберігання цукрових буряків. Втрати сировини зменшилися на 1 відсоток, цукру — на 0,5 відсотка.

На вивезенні буряків тепер стало можливе використання великовагових автомобілів з організацією їх роботи за погодинним графіком.

Роботу зі створення комплексу машин і обладнання для механізації вантажно-розвантажувальних робіт з буряками в цукровій промисловості виконано на високому науковому й технічному рівні. Автори — І. Марочко, Л. Кузнецова, О. Заєць, Ю. Кузнецов, О. Плахотний, Г. Бойчук, Е. Шкурін, І. Коркач, В. Гавва, О. Рябчун — добре відомі в галузі фахівці, кожен з них на своїй ділянці зробив значний внесок у розвиток науки, техніки, передових методів праці. Завдяки цьому й стало можливе розв'язання такої значної проблеми.

Вважаю, колектив авторів заслуговує Державної премії України в галузі науки й техніки.

Владлен КАРАСИК,
генеральний директор асоціації «Харківцукор», народний депутат України.

Постанова Верховної Ради України

Про обрання заступника Голови Верховної Ради України

Верховна Рада України **постановляє:**

Обрати заступником Голови Верховної Ради України народного депутата України МУСІЯКУ Віктора Лаврентійовича.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ,
3 жовтня 1996 року.

МУСІЯКА Віктор Лаврентійович

Заступник Голови Верховної Ради України

Народився 1946 року в селі Безводне Миколаївського району Миколаївської області.

У 1964 році закінчив Криничанську середню школу на Миколаївщині. До призову в армію працював фрезерувальником на суднобудівному заводі імені 61 комунара (м. Миколаїв). Після дійсної військової служби (1965—1968 роки) працював на Ольшанському цементному заводі та в радгоспі «Криничанський» (Миколаївська область).

У 1969—1973 роках — студент Харківського юридичного інституту, у 1973—1976 роках — аспірант цього інституту по кафедрі цивільного права. Захистив дисертацію, працював старшим викладачем, доцентом, завідуючим кафедрою, деканом заочного факультету, проректором інституту з навчально-методичної роботи.

У 1988—1991 роках — старший науковий співробітник інституту, з 1991 року — завідуючий кафедрою правових основ підприємництва та фінансового права Української державної юридичної академії (колишній Харківський юридичний інститут).

Має близько 120 наукових праць з проблем цивільного права.

З 1994 року — народний депутат України. Працював у Комісії з питань правової політики і судово-правової реформи.

Кандидат юридичних наук, доцент, професор, член-кореспондент Міжнародної академії комп'ютерних наук і систем.

Постановами Верховної Ради України призначено:

МИРОНЕНКА Олександра Миколайовича — суддею Конституційного Суду України;

КОСТИЦЬКОГО Михайла Васильовича — суддею Конституційного Суду України;

ЯЦЕНКА Станіслава Сергійовича — суддею Конституційного Суду України;

РОЗЕНКА Віталія Івановича — суддею Конституційного Суду України.

Постанова Верховної Ради України

Про проект Закону України про внесення змін і доповнень до Декрету Кабінету Міністрів України «Про акцизний збір»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Поданий Кабінетом Міністрів України проект Закону України про внесення змін і доповнень до Декрету Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року №18-92 «Про акцизний збір» відхилити як недостатньо обгрунтований.

2. Враховуючи державну монополію на виробництво спирту етилового, запропонувати Кабінету Міністрів України розробити і впровадити механізм передачі без сплати акцизного збору спирту етилового, який використовується для виготовлення товарів (продукції), Міністерству охорони здоров'я України, Державному комітету з медичної та мікробіологічної промисловості України, підприємствам, які виготовляють пектин, есенції та оцет харчові, кремнійорганічні сполуки.

3. Звернути увагу Кабінету Міністрів України та інших центральних органів виконавчої влади на необхідність беззастережного виконання пункту 3 Постанови Верховної Ради України від 7 травня 1996 року «Про введення в дію Закону України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на спирт етиловий та алкогольні напої».

Роз'яснити суб'єктам підприємницької діяльності та органам виконавчої влади, що до прийняття законодавчого акта щодо врегулювання порядку обкладення акцизним збором спирту етилового, який використовується для виготовлення товарів (продукції), звільняються від обкладення акцизним збором обороти з реалізації спирту етилового та інших матеріалів вітчизняного виробництва, що використовуються товаровиробниками для виготовлення підакцизних товарів, а також для виготовлення пектину, есенції та оцту харчових, лікарських засобів, ветеринарних препаратів, кремнійорганічних сполук.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 1 жовтня 1996 року.

Парламент набирає темп

Думки з приводу

ПЕРШІ дні шостої сесії були доволі результативні. Фактично розв'язано проблему з Конституційним судом України. Обрано заступника Голови Верховної Ради. Прийнято ряд важливих законопроектів.

Ось як оцінюють діяльність парламенту за минулий тиждень самі народні депутати України.

Село на межі цілковитого краху

Володимир Єгудін, фракція «Аграрники України»:

— Найголовнішим питанням цього сесійного тижня, вважаю, було обговорення того дикого, я ужив би навіть таке слово, становища, яке склалося в агропромисловому комплексі.

Пропрацювавши в сільськогосподарській сфері понад 30 років, мушу сказати, що та ситуація, яку нині бачимо на селі, — це результат абсолютно неправильної політики, що її проводять у цьому секторі економіки ось уже понад 5 років.

Коли ще таке було, щоб Україна залишилася практично без хліба? Ми попереджували уряд: заготівля п'яти мільйонів тонн зерна — це фактично ніщо порівняно з реальними потребами. Це не тільки не задовольняє суто продовольчу потребу, а й позбавляє нас будь-якої можливості розплачуватися за пальне, газ, електроенергію, бо грошей для цього просто немає. Ми говорили: давайте кошти, відпущені на обслуговування внутрішнього боргу, переведемо на додаткову заготівлю зерна. У такий спосіб закупили б додаткову кількість зерна, перемололи б його на борошно, і туркмени, упевнений, охоче віддали б нам газ за борошно. Це все дуже просто. Якщо нині тонна пшениці коштує, скажімо, 30 мільйонів карбованців, то тонна борошна вже «тягне» на 80 мільйонів. Неважко побачити, що це 150 відсотків рентабельності.

Не захотів цього робити уряд, не прислухався. Ми занедбали нині тваринництво. Зайдіть навіть у сільський магазин і переконаєтеся, що вже перейшли на чужу продукцію. Нам задали програму відкрити ринок для світу. Це ж біда! Країна, яка губить власного виробника, не має права на існування.

У нас було розвинене птахівництво. За п'ять років і його втратили. І тепер перейшли на «стегенця Буша».

Ми розтягли підприємства переробної галузі, і тепер вона ледь животіє.

Як нам, народним депутатам, бути далі, бачачи, як на очах гине колись найсильніша галузь України? Ми прийняли досить жорстке рішення, де чітко розставили акценти: хто, коли і що повинен робити. Якщо і це наше відчайдушне рішення уряд відмовиться реалізувати, ми змушені будемо заявити, що знімаємо з себе усяку відповідальність за стан справ на селі.

Вважаю, що в цих екстремальних обставинах, коли в землі лишилося три чверті буряків, а в полі не зібрано цілі масиви кукурудзи, соняшнику, необхідно кожному усвідомити: без введення надзвичайного стану в сільськогосподарському виробництві нам не уникнути страшної катастрофи.

Ще один бар'єр подолано

Петро Швидкий, («Державність»):

— Нарешті, закінчується епопея з Конституційним судом. Однак якщо більшу частину цього органу сформовано, то сам закон ще до кінця не вивершено.

Чому ми спіткнулися? Та тому, що й досі надто політизуємо окремі закони. Ось і тут. Статті 13, 70 і перехідні положення закону про Конституційний суд викликали в залі протистояння. Причини його уже відомі.

Багато народних депутатів остерігається, що Конституційний суд може взятися за перегляд актів, прийнятих Президією Верховної Ради. Серед них —рішення про заборону діяльності Компартії України. Що означає — реабілітувати Комуністичну партію? Крім того, що минув значний час, коли було прийняте таке рішення. Це означає повернути їй майно, серед якого будинки, де вже розмістилися адміністративні органи, ради, громадські організації. Цим самим було б значною мірою порушено спокій у суспільстві.

Отож, коли комусь хочеться порушити це питання, хай виносить його на розгляд Верховної Ради, як це вже траплялося, а не Конституційного суду.

Думаю, що й цей бар'єр буде подолано: ми матимемо повнокровний закон про Конституційний суд і діючий склад суду.

Не обов'язково кидати за грати кожного правопорушника

Валентин Недригайло, (МДГ):

— Цього тижня розглядалося кілька законопроектів про внесення змін до Кримінального та Адміністративного кодексів України. Загалом це стосувалося зміни санкцій до правопорушників. Чим це зумовлено?

Є нормативні документи про те, що сума штрафів не може перевищувати мінімальну заробітну плату. Так раніше воно й було.

Але ось деякі розробники нових законопроектів у цій сфері забули, що мінімальна заробітна плата зовсім недавно становила 60 тисяч карбованців. І тут раптово вона зростає у 25 разів. Отже, зміна санкцій, обумовлених Адміністративним кодексом, призводить до механічного збільшення суми штрафів у 25 разів. Тепер подумаймо, чи зможе людина реально платити такі штрафи?

Тому я виступав за те, щоб ці документи були доопрацьовані в комісії, а не приймалися.

Довелося взяти активну участь і в обговоренні питання про введення штрафних санкцій за окремі правопорушення. Я цілком підтримую такі пропозиції. Це сміливий крок нашої держави, коли ми йдемо на введення штрафних санкцій за кримінальні злочини. Правда, не такі, як пропонувалося, скажімо, в п'ять неоподатковуваних мінімумів зарплати, а дуже серйозні, які відповідали б характеру покарання. Настав усе-таки час, щоб і в нас за кожне правопорушення не кидали людину до в'язниці, а «виховували» її економічними санкціями.

Підтримав і був палким прибічником повернення до інституту умовного покарання за порушення закону. Адже був раніше значний ефект у вихованні правопорушника і в підтриманні економіки, коли правопорушника направляли на будови народного господарства. Чому ж ми від цього відмовилися?

Матеріали підготував
Анатолій **КРАСЛЯНСЬКИЙ**.

Не склав присяги — здай мандат

Заява депутатської групи «Конституційний Центр» про несумісність депутатського мандата з неприйняттям присяги на вірність Україні

ОДНИМ з найважливіших питань будівництва нашої правової держави є забезпечення виконання вимог Конституції України. Саме бажання зробити все можливе для повноцінного здійснення Конституції України стало одним з найвагоміших стимулів для створення нашої депутатської групи.

Сьогодні значна увага суспільства привернута до виконання положень Конституції України про неможливість обіймання народними депутатами України інших посад. Така увага обгрунтована: адже саме члени парламенту мають подавати приклад справді правових підходів до розв'язання справ.

Позиція депутатської групи «Конституційний Центр» з цього приводу грунтується на нормах Конституції України. Ми виходимо з того, що, згідно зі ст.78 Конституції, «народні депутати України здійснюють свої повноваження на постійній основі» і «не можуть мати іншого представницького мандата чи бути на державній службі». «Вимоги щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності встановлюється законом». Відповідним законом, що може застосовуватися до цього випадку, є Закон України «Про статус народного депутата України», ст.4 якого передбачає, що всім народним депутатам, які працюють на постійній роботі у Верховній Раді України, не дозволена інша трудова діяльність, за винятком викладацької і наукової у вільний від основної роботи час.

Таким чином, конституційні норми однозначно визначають, що народні депутати України і ті, хто має інший представницький мандат, і ті, хто займає посади державного службовця, і ті, хто працює на інших посадах, зокрема на підприємствах, у тому числі в колективних сільськогосподарських, комерційних чи інших структурах, повинні зробити свій вибір.

У разі невиконання згаданих конституційних вимог щодо несумісництва питання про дострокове припинення повноважень депутата розглядає Київський міський суд за особистою заявою Голови Верховної Ради України або на вимогу не менше як 25 народних депутатів України.

Разом з тим, зі статті 79 Конституції випливає, що Верховна Рада України має складатися лише з депутатів, які склали присягу на вірність Україні і додержання чинної Конституції України. «Відмова скласти присягу має наслідком втрату депутатського мандата».

Депутатська група «Конституційний Центр» виходить з того, що згідно з Конституцією до складу Верховної Ради України не можуть входити ні народні депутати —«сумісники», ні ті, хто відмовився скласти згадану присягу. І якщо дострокове зупинення повноважень депутатів-«сумісників» має здійснюватися через судову процедуру, то депутати-«відмовники» мають втрачати свій мандат автоматично. Їх участь у засіданнях Верховної Ради та голосуванні ставить під сумнів легітимність її рішень.

Ми переконані, що проблема потребує розв'язання на основі виваженого підходу, з урахуванням основоположного конституційного принципу, згідно з яким громадяни України «мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом» (стаття 24 Конституції України). Будь-який інший підхід був би дискримінаційним і політично мотивованим. Він привів би фактично до вилучення народних депутатів з Верховної Ради за політичною приналежністю.

Народні депутати України — члени групи «Конституційний центр» — були готові зробити вибір відповідно до Конституції. Однак нас глибоко стурбувала заява Голови Верховної Ради України, суть якої зводиться до того, що нібито прийняття чи неприйняття присяги народним депутатом не має правових наслідків.

Ми з прикрістю констатуємо, що в даному разі Голова Верховної Ради перебирає всупереч Конституції право тлумачити, які з її статей застосовуються, а які —ні. Він демонструє вибірковий, а по суті дискримінаційний підхід до цієї справи, спрямований на зміну політичної орієнтації Верховної Ради. В той час як багато депутатів, прикриваючись формальною участю в роботі парламенту, насправді займаються іншою діяльністю, «залишають при собі ключі від комори», до суду на позбавлення мандатів подаються заяви лише стосовно тих депутатів-«сумісників», більшість із яких дотримується центристських поміркованих реформаторських поглядів. Робиться це на основі процедури, визначеної Законом України, що за всіма ознаками не набрав чинності. Адже пункт 11 Закону України «Про внесення доповнень до Цивільного процесуального кодексу України» передбачає, що він набирає чинності «... після прийняття народними депутатами України присяги відповідно до Конституції України». Оскільки, згідно з Конституцією, Верховна Рада має складатися лише з депутатів, які склали присягу, а більше шести десятків народних депутатів України такої присяги не склали, цей закон ще не набрав чинності і не може застосовуватися. Тобто досі не існує процесуальних норм, за якими народного депутата можна позбавити повноважень.

Депутати-«відмовники», більшість із яких захищає вчорашні крайні ліві позиції, продовжують впливати на законотворчий процес в Україні.

Відмова скласти присягу на вірність Україні кількома десятками депутатів мотивована тим, що норми чинної Конституції в цій частині не стосуються нинішнього складу Верховної Ради. Ця мотивація не є обгрунтована навіть з таких міркувань: народні депутати нинішнього складу вступали на посаду на основі старої Конституції. Тому тепер усі народні депутати України мають скласти присягу на вірність Україні і додержання нової Конституції України.

Члени депутатської групи «Конституційний центр», усвідомлюючи відповідальність за демократичний розвиток українського суспільства, не можуть допустити того, щоб унаслідок політичних трюків у парламенті України залишилися люди, які відмовляються бути вірними Україні, відмовляються дотримуватися норм нової Конституції України.

Бажаючи спрямувати це питання у справді правове русло, звертаємося до Голови Верховної Ради України з пропозицією вжити термінових заходів для недопущення участі народних депутатів України, які відмовилися скласти присягу, в засіданнях Верховної Ради та її органів, зупинити виплату їм заробітної плати. Що стосується депутатів-«сумісників», пропонуємо підготувати справи на ВСІХ без винятку «сумісників», що є прямим обов'язком Голови Верховної Ради, і одночасно подати до Київського міського суду для дострокового припинення повноважень після набуття чинності Законом України «Про внесення доповнень до Цивільного процесуального кодексу України» від 3 липня 1996 року.

Депутатська група «Конституційний Центр» звертається також до Київського міського суду з пропозицією не розглядати згаданих справ, якщо вони подаватимуться вибірково і частинами. Адже тоді фактично Київський міський суд візьме на себе справу тлумачення того, чи застосовуються статті 78 та 79 Конституції України до нинішнього складу Верховної Ради України, чи ні. А це вже компетенція Конституційного Суду України. Нам не хотілося б, щоб Київський міський суд став виконавцем політичної розправи над представниками демократичних сил центристського спрямування. Розгляд таких справ означав би участь поважної судової установи в політичних баталіях на боці крайньої лівої частини політичного спектра України.

Михайло СИРОТА,
керівник групи
«Конституційний Центр».

Освіта

Таємниця золотого ключика

ПОНАД 20 років ішла мова про будівництво середньої школи в Молозі Одеської області. Тутешня школа весь цей час містилась у двох житлових будинках. Тісні класні кімнати; погане освітлення, безліч інших незручностей призводили до того, що діти часто хворіли, у них різко погіршувався зір. Санстанція декілька разів намагалася заборонити заняття.

І ось у числі перших наказів народному депутатові України по 304 виборчому округу, голові КСП «Дністровець» Василю Гончару було прохання побудувати в Молозі середню школу.

У Києві Василь Антонович розповів про свої плани у Міністерстві сільського господарства. Грошей на будівництво школи він не знайшов, але отримав запевнення, що, як тільки буде прийнята постанова уряду про компенсацію селу затрат на будівництво об'єктів соціально-культурного призначення, держава відшкодує господарству усі витрати. Після приїзду додому депутат одразу ж розпочав будівництво, добре, що будматеріали заготували заздалегідь. Почали з реконструкції обох старих корпусів, потім взялися до закладки головного корпусу. Генпідрядник з АПК «Дністровський» Афанасій Лук'янов і начальник будцеху Станіслав Бєличков ознайомились з кількома проектами, поки не зупинились на найбільш вдалому. Знадобилось усього півтора року, щоб він матеріалізувався в красуню-школу.

Довелося затягнути тугіше паски — спробуйте сьогодні вирвати із бюджету навіть найміцнішого господарства 103 мільярди карбованців!

Але новосілля все-таки відбулося. За рахунок господарства для школи придбали бібліотеку та спортивний інвентар. Обласне управління народної освіти передало мільярд карбованців на обладнання комп'ютерного класу.

Борис УСТИМЕНКО.

На знімку: символічний ключ від нової школи із рук батька отримала першокласниця Лариса Гончар.

Фото Володимира КАНЦЕРА.

Транспорт

Метро — за «колесні збори»

ГЛАВА Харківської обласної держадміністрації Олег Дьомін видав розпорядження про залучення додаткових джерел фінансування будівництва третьої лінії Харківського метрополітену.

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в прес-службі Харківської облдержадміністрації, згідно з документом у фонд розвитку міського метро надходитимуть усі збори за проїзд транзитного автотранспорту територією Харківської області.

Установлено також, що на потреби метрополітену буде спрямовано виручку від продажу об'єктів малої приватизації (група А) і об'єктів незавершеного будівництва (група Д). Зокрема, плановано спрямувати у фонд розвитку метрополітену кошти від продажу на фондовій біржі акцій трьох кінотеатрів, які перебувають в обласній комунальній власності.

На ці потреби буде також використано кошти, виручені від грошової лотереї, яку Харківська облдержадміністрація планує провести вже цього року.

За оцінками спеціалістів, у даний момент зупиняти будівництво метро технологічно недоцільно. Для завершення наміченого обсягу робіт з подовження третьої лінії Харківського метрополітену необхідно 115 млн. грн., для консервації будівництва досить 3 млн. грн.

Грибник Андрій Сердюк полюбляє їсти гриби,

але міністр Андрій Сердюк не радить вам цього робити

SOS!

ВІДТОДІ, як сало на базарі істотно подорожчало, гриби стали традиційною їжею українців. І їх національною трагедією. Кількість померлих від отруєння грибами цього року вже перевалила за сотню. Всього ж постраждало більше 400 чоловік. Минулого тижня в Міністерстві охорони здоров'я відбулася прес-конференція, присвячена цій темі.

На думку головного токсиколога країни Ігоря Шлапака, найбільш поширена причина трагедій — вживання неїстівних видів грибів та, зокрема, блідої поганки. Проте, як зазначив головний токсиколог, «сюрпризів» можна очікувати і від їстівних грибів. Цю «особливу думку» не поділяє міністр охорони здоров'я Андрій Сердюк, зізнавшись, що сам полюбляє «грибне полювання». За даними Міністерства охорони здоров'я, найбільша кількість отруєнь сталася в південних областях України, де й лісу грибного немає — в Автономній Республіці Крим, а також у Миколаївській, Запорізькій, Херсонській областях. У той час, як на багатих лісовими дарами Волині та Рівненщині не зареєстровано жодного такого випадку.

Міністр охорони здоров'я Андрій Сердюк висловився за впровадження заборони на вживання грибів, що не пройшли відповідної перевірки. Присутні на прес-конференції спеціалісти Мінсільгосппроду порадили купувати гриби на базарах — випадків отруєння «базарними» грибами в Україні не зафіксовано. Там на «їстівність» гриби перевіряють —правда, за бажанням продавця та за відповідну плату. В областях, постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС, «базарні» гриби обов'язково проходять радіологічний контроль.

Через це не слід остерігатися консервованих грибів промислового виробництва, в тому числі й імпортних.

Чому нас так «потягло на грибочки»? Природна потреба в дармових калоріях. Люди хочуть їсти! Вони шукають гриби у лісосадках та на кладовищах, збирають усе, що трапляється під руку. До речі, якщо ви в лісах Німеччини чи Англії зустрінете людину з кошиком, можете сміливо звернутися до неї на рідному діалекті — знайте, він — не німець і не англієць, він — ваш співвітчизник. У цих країнах дикоростучий гриб не вважають за харчовий продукт. Що вони їдять, краще не питайте.

Ми ж, знаючи один вид грибів — гриб, сміливо вправляємось у приготуванні грибних страв. Щасливо прокинувшись наступного ранку, ми з радістю повідомляємо сім'ї, що ще живі, і даємо покуштувати гриби іншим. Але даремно. Людина може відчути симптоми отруєння як на 6-у годину, так і на сьому добу після вживання грибів! У тому й полягає причина високої летальності, що лише 3 відсотки хворих звертаються за допомогою до лікарів у першу добу. Основна маса — 55 відсотків — звертається через день, а 2 відсотки взагалі лише на 3, 4, 5-у добу, коли отрута викликає незворотні процеси в організмі. До речі, у дітей летальність удвічі вища, ніж у дорослих.

Найчастіша причина трагедій — бліда поганка. Потрапляючи в організм людини, п'ять її токсинів атакують печінку, нирки, центральну нервову систему. На 5-у добу людину врятувати практично неможливо. До речі, під час варіння чи смаження ці токсини не руйнуються. Більше того, приготовані в одній каструлі з «корисними» грибами, вони здатні отруїти і їх.

Медики радять ось що. Як тільки ви зрозуміли, що з'їли «не той» гриб, треба викликати блювоту і будь-якими відомими вам засобами спорожнити шлунок та кишечник. І відразу викликати швидку...

До речі, міністр охорони здоров'я пообіцяв, що швидка до вас обов'язково приїде. А реанімаційне відділення, куди вас вчасно доставлять, зможе зробити все для вашого порятунку.

Однак, краще долю не випробовувати, — радить Андрій Сердюк. Як грибник — грибникам.

Ганна РОМАНЦОВА.

Проблема

Спочатку відберуть, а потім повернуть?

У 33-х училищах Миколаївської області сьогодні навчаються 16307 чоловік. Із тих, що прийшли в ПТУ цього року, близько 66 відсотків — діти-сироти, ті, хто виховується одним із батьків, а також діти з малозабезпечених і неблагополучних сімей. Мене непокоїть подальша доля учнів ПТУ, адже з травня місяця вони не отримують стипендії, а їхні педагоги — зарплати. В результаті 108 майстрів виробничого навчання звільнилися за власним бажанням.

8 травня 1996 року Президент України Леонід Кучма підписав Указ «Про основні напрями реформування професійно-технічної освіти в Україні». Згідно з цим документом із 1 серпня профтехучилища звільнили від податку на прибуток з господарсько-виробничої діяльності. Проте 15 серпня 1996 року уряд усупереч Указу Президента та ст.106 Конституції України прийняв рішення про підготовку постанови щодо передання системи профтехосвіти до комунальної власності та її фінансування з місцевих бюджетів.

... Не знаю, якими бачать своїх дітей члени уряду, котрі прийняли постанову Кабміну №1033 від 31 серпня 1996 року, а я після цієї постанови бачу своїх «петеушників» злиденними і безправними.

Згідно з постановою «Про заходи щодо залучення додаткових надходжень до бюджету та підвищення ефективності витрачання бюджетних коштів для забезпечення фінансування соціальних виплат населенню» прибутки училища спрямовуватимуться на ліквідацію заборгованості із зарплати та комунальних послуг. Дуже мудро! А чи знають члени уряду, на що йдуть ті копійки, що їх училища заробляють у своїх майстернях та учгоспах? Ми давно перейшли на часткове самофінансування, бо біля воріт ПТУ стоїть черга відповідальних працівників з простягнутою рукою: банк вимагає з нас гроші за те, що їх видає, держтехнагляд за те, що приймає екзамен у наших учнів, ДАІ за те, що проводить техогляд техніки, підприємство з газифікації за те, що видає акт на готовність котельні. І так — санстанція, пожежники, а ще ж треба за щось бензин купувати та ремонтувати техніку і обладнання, виконувати ремонт учбових корпусів, їдальні, гуртожитку, матеріально допомагати учням і педагогам. Державних коштів ми на це не одержуємо!

До речі, ще п'ять років тому, коли останні шефи профтехучилищ були занесені в Червону книгу як рідкісні екземпляри, Єланецьке ПТУ №40 перейшло на підготовку кадрів за прямими угодами з господарствами. Це дало змогу оперативно реагувати на потреби регіону в кадрах. Плинність кадрів у ПТУ ліквідувала контрактна система.

Проте профтехосвіта ніколи не вийде з кризи самотужки — потрібне її пріоритетне фінансування і запровадження конкуренції різних форм професійно-технічної підготовки. Тому пропоную:

— підготовку кадрів на державному рівні зараховувати в собівартість продукції;

— створити окрему систему управління профтехосвітою — держкомітет або міністерство;

— розробити програму виходу з кризи системи профтехосвіти, заборгованість із зарплати її працівникам перевести на спецрахунки в банках з відрахуванням коштів за комунальні послуги;

— для збільшення коштів на фінансування училищ скоротити витрати на Верховну Раду, на апарат управління, армію, призупинити будівництво нових пам'ятників.

Валерій МЕЛЬНИЧЕНКО, директор ПТУ-40, голова ради директорів ПТУ Миколаївської області, депутат обласної ради народних депутатів.

На початку тижня

Разом: обговорювати, думати, працювати

У Берліні вчора відбулася нарада послів Федеративної Республіки Німеччина та Франції у ряді країн Східної Європи. На ній головували глави зовнішньополітичних відомств цих країн Клаус Кінкель та Ерве де Шаретт. У нараді взяли участь також глави німецьких французьких дипломатичних місій у Москві, Києві, Мінську, Варшаві, Парижі, Бонні, постійні представники обох країн при ОБСЄ, НАТО і ЗЄС.

Цікаво, що попри інші проблеми, як повідомляє МЗС ФРН, основну увагу приділяли питанням подальшого розвитку відносин з Україною і Росією.

Німеччина і Франція вважають одним з пріоритетів своєї зовнішньої політики залучення до системи європейської безпеки усіх держав і створення перешкод виникненню на континенті нових суперечностей у системі безпеки, тому ситуація в Україні і Росії, особливо напередодні прийняття важливих рішень щодо структур європейської безпеки, перебуває в полі особливого інтересу. Адже в Лісабоні на конференції ОБСЄ, яка відбудеться у грудні, саме й обговорюватимуть можливості створення моделі європейської безпеки.

Саме це зумовило широке обговорення участі України в європейських інтеграційних процесах, прокоментувала нараду аташе з питань преси посольства Німеччини в Україні Анка Фельдгузен. Мова йшла про економічні проблеми — було всебічно проаналізовано стан економічної кризи, висловлено оцінки щодо ситуації в Криму, місця і ролі України у процесах розширення НАТО на Схід.

—Загалом, — підсумувала Анка Фельдгузен, —учасники наради спробували виробити підхід до деяких питань, що може стати важливою частиною спільної німецько-французької політики щодо України. Обговорювали проблеми з тим, щоб разом думати і працювати.

І насамкінець. Якщо Німеччина співпрацює з Україною в усіх галузях, то Франція ще лише підступається до можливих спільних проектів. Можливо, форум у Берліні сприятиме тому, щоб ця держава активніше розвивала зв'язки з нашою країною, а її присутність в Україні стане одним з пріоритетів спільної німецько-французької політики.

Валентина ПИСАНСЬКА.

В аграріїв болить? Доктор Крамон хоче допомогти

ФЕДЕРАЛЬНИЙ канцлер Гельмут Коль, перебуваючи в Україні з офіційним візитом, серед іншого відзначив: у галузі науки та освіти німецько-українські відносини сягають у минуле століття.

Особливого розвитку такі зв'язки набули останнім часом. Зокрема, у галузі реструктуризації та модернізації аграрного та продовольчого сектора України. Тут чимало спільних проектів здійснюють фахівці федерального міністерства продовольства, сільського та лісового господарства Німеччини. На їх реалізацію виділено за останніх чотири роки 12 мільйонів марок і майже три мільйони лише цього року.

Цікаво, що німецькі колеги діяли за принципом: стражденному краще дати в руки «вудочку», а не шматок хліба, тобто почали приділяти значну увагу підготовці та підвищенню кваліфікації фахівців, зокрема керівних кадрів у галузі управління економікою. Тісне співробітництво встановилося також і з інститутом післядипломної підготовки при Українському аграрному інституті АПК.

Керуючий директор федерального міністерства продовольства, сільського та лісового господарства пан Вальтер Дюблер серед здобутків, які забезпечили конкретний результат, називає реструктуризацію навчальних планів у сільськогосподарських технікумах у Маслівці Київської області, Хоролі Полтавської та Василівці Запорізької областей. Завдяки цьому вдалося підвищити рівень знань учнів з економіки в усіх галузях виробництва.

Реалізації проекту сприяло також німецько-українське товариство «Дуац», яке залучило до співпраці провідних німецьких виробників сільськогосподарської техніки. Разом з українськими колегами вони двічі на рік проводять Дні поля у Маслівці та Хоролі, де демонструють сучасні методи сільськогосподарського виробництва. Крім того, розгорнуто широкі консультації українського уряду з питань аграрної політики, що фінансується під патронажем німецького «Дойче банку резерч». Головний консультант з питань аграрної цінової та ринкової політики — економіст-аграрій, учений університету в Кілі доктор Штефан Крамон.

Протягом тижня члени постійної Комісії Верховної Ради з питань агропромислового комплексу на запрошення федерального міністерства сільського господарства вивчали досвід реструктуризації та приватизації аграрного і продовольчого сектора економіки у Східній Німеччині, мали дискусії та бесіди в аналогічній комісії бундестагу та галузевому міністерстві.

Цікаві розробки плановано здійснити разом з Українським дослідним інститутом картоплярства в Немішаєві Київської області: тут провадитимуть дослідження з вирощування, зберігання і ринкового збуту садивного матеріалу, не ураженого вірусом.

Валентина ПОЛІЩУК.

Хроніка. Факти. Події

● *Париж*

«Салют» для мера і прем'єра

У ніч на 6 жовтня в саду мерії французького міста Бордо стався вибух. Нині слідчі схиляються до того, що терористичний акт — справа Фронту національного визволення Корсики (ФНВК). Потужний вибух стався лише через кілька годин після того, як місто залишив прем'єр-міністр Ален Жюппе, який водночас очолює мерію Бордо.

● *Каїр*

Ключ від воріт. З міста

На контрольно-пропускному пункті Ерез, що на кордоні між Ізраїлем і сектором Газа, тривають палестино-ізраїльські переговори. Головне обговорюване питання — виведення ізраїльських військ з більшої частини міста Хеврон (Західний берег ріки Йордан). Згідно з укладеними раніше угодами між Ізраїлем і палестинцями, ізраїльська армія мала залишити місто до кінця березня.

● *Вашингтон*

Робота розпочалася з бойкоту

«Розчарування» у зв'язку з бойкотом представниками Сербської Республіки перших засідань обраних 14 вересня Скупщини і Президії Боснії і Герцеговини висловив державний секретар США Уоррен Крістофер. «Це стало віддзеркаленням складності ситуації, того, як важко зібрати докупи сторони, що протягом чотирьох років вели одна з одною кровопролитну війну», — констатував він в інтерв'ю телекомпанії Сі-ен-ен.

● *Рим*

І папа страждає від апендициту

Глава римсько-католицької церкви Іоанн Павло II прибув до римської клініки «Джемеллі». На сьогодні заплановано операцію видалення апендициту. Біля воріт лікарні, довкола якої італійська поліція запровадила надзвичайні заходи безпеки, 76-річного понтифіка зустрів Президент Італії Оскар Луїджі Скальфаро, ряд інших керівників Італійської держави, найвищі ієрархи католицької церкви.

● *Токіо*

Прапор встановлено. Острів захоплено?

Чотири особи, перехитрувавши японські сторожові кораблі, висадилися на одному зі спірних островів Сенкаку (Дяоюйдао) і встановили там прапор «Республіки Китай», як іменує себе Тайвань.

● *Рига*

«Дайош» бюджет без дірок

На позачерговому засіданні сейму Латвії плановано розглянути проект бюджету без дефіциту на наступний рік. Ним передбачено знизити витрати на освіту й науку — вони становитимуть 45 відсотків від коштів, виділених на вказані потреби цього року. Менше грошей матиме і сфера культури, а також Кабінет міністрів. Відчутно збільшуються суми, призначені для канцелярії Президента, правоохоронних органів, більшості міністерств. Однак профспілки вважають, що бюджет збалансовано за рахунок інтересів малозабезпечених мешканців.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних агентств.

Усе, про що можна лише мріяти...

ЦЬОГО тижня світові відкриється Київ, а кияни й гості столиці відкриють для себе світ.

А зробити це можна буде завдяки третьому міжнародному туристському ярмарку «Україна-96», який відбуватиметься в Українському домі 9—11 жовтня.

Як повідомив виконувач обов'язків начальника відділу інформації Держкомтуризму Микола Нагода, у ярмарку візьмуть участь представники туристських фірм з 30 країн світу і нашої держави. Вони запропонують уже відомі маршрути й такі, де ще не ступала нога... туриста. Екзотика і комфорт, дика природа й уславлені пляжі найкращих курортів доступні для тих, хто протягом року заощаджує гроші на відпочинок, і для тих, хто не має клопоту щодо вартості поїздки.

У ярмарку буде й окрема експозиція: курорти, які пропонують лікувальні тури. Як, приміром, ізраїльська компанія «Каспі авіейшн», що запрошує лікувати різноманітні дерматичні, артритні, ревматичні захворювання на Мертвому морі. Керівник туристичного відділу компанії Рита Демидова стверджує: клініки Мертвого моря гарантують, що 97 хворих із 100 залишають тут свої недуги назавжди.

А от асесор з питань туризму області Венето, що в Італії, доктор П'ерлуїджі Болла запрошує: «Приїжджайте до Венето! Венето — це... Венето — це все! Все, про що можна мріяти і бажати...».

Що ж, побачимо. Принаймні на ярмарку.

Юрій ЗЕЛІНСЬКИЙ.

На знімку: Верона. Можливо, саме в цьому палаці спалахнуло кохання Ромео і Джульєтти...

Про що говорять

Безпеці США ніщо не загрожує

МІЖ Сполученими Штатами та Південною Кореєю могла пробігти чорна кішка, якби США «роздули» скандал навколо інциденту зі співробітником розвідки ВМС, звинуваченим у шпигунстві на користь Південної Кореї.

На превелике здивування Сеулу Сполучені Штати досить спокійно відреагували на зникнення з комп'ютерної системи розвідки ВМС США майже десяти таємних документів. «Відносини між США та Республікою Корея —міцні, і їх характер не повинен постраждати від незаконних дій якоїсь окремої особи», — сказав, коментуючи ставлення Вашингтону до цієї події, офіційний представник Білого дому.

«Окремою особою» є п'ятдесятишестирічний Роберт Кім, котрий народився в Сеулі і двадцять років тому отримав американське громадянство. Йому інкримінують викрадення і передання таємних документів південнокорейському військовоморському аташе у Вашингтоні Пек Дон Іру. Сам він ухиляється від коментарів і пояснює це тим, що чекає на офіційну заяву посольства Південної Кореї, яке має провести власне розслідування цієї справи.

Збитки, завдані викраденням документів, більшість із яких мали гриф «цілком таємно», ще не встановлено.

Алло, Тбілісі?..

Що покаже політичний барометр в Абхазії

НЕЩОДАВНО Грузія відзначила сумну дату: третю роковину падіння Сухумі. Що відбувається сьогодні, на нелегкому шляху держави до миру і громадянської злагоди? Про це кореспонденту «ГУ» розповів другий секретар Посольства України в Грузії Василь МЕЛЬНИК:

— В Абхазію повертаються біженці. Переважно, це грузинське населення, яке покинуло район конфлікту кілька років тому. Але дорога додому, на жаль, нелегка. Тому поки що повернулося близько 30 тисяч біженців. Усього кількість тих, хто був змушений залишити рідну домівку, сягає 300 тисяч. Майже 60 тисяч абхазьких біженців, за деякою інформацією, перебувають на території України.

Серед причин, які заважають швидкому розв'язанню конфлікту, на думку частини грузинсько-абхазьких політиків, не завжди виважена поведінка російської сторони. А спікер абхазького парламенту в Тбілісі Тамаз Надарішвілі навіть висловився проти присутності російських військ у Абхазії.

У зв'язку з такими подіями, особливо, враховуючи, що в Абхазії готуються парламентські вибори, чимало політиків дедалі частіше звертають свої погляди до Києва. І на прес-конференції, яку днями провів у Тбілісі Надзвичайний і Повноважний Посол Грузії в Україні Валерій Чечелашвілі, запитували: чи можлива участь України у миротворчих операціях в Абхазії?..

Звісно, пропозиція нереальна, адже ми не входимо у військові структури СНД. Але це свідчить про авторитет нашої держави у Тбілісі як впливової миролюбної сусідки.

(Початок на 1-й стор.).

ОБРАЛА «ВОЛЯ» ГУЛЯЙ-ПОЛЕ...

«Хай чабан, усі гукнули, за отамана буде!»

Мабуть, у недобру годину вирушив у ринкове плавання Бориславський фарфоровий завод. Здавалося, ніщо не віщувало біди: підприємство процвітало, продукція користувалася попитом в Україні і за кордоном. І немала в тім заслуга директора — Василя Биня. Дванадцять років тому йому запропонували залишити посаду директора передового алмазного заводу і «піднімати» відсталий фарфоровий. Підняв, реконструював, розгорнув будівництво. І ось він — «під арештом», вдивляється у знайомі обличчя і бачить стіну відчуження. Колектив безжально викинув «за борт» свого керманича і стихійні збори (нелегітимні) проголосували за людину, яка вигулькнула казна-звідки і наобіцяла казна-що, прикриваючись гаслами «Волі», а саме: наш закон — сила. 32-річний юрист Петро Воробець, безконечно далекий від проблем економіки і виробництва, легко влетів у керівне крісло. Окрилений успіхом, новоявлений «отаман» одразу ж вдався до випробуваної стратегії й тактики : «до основанья, а затем...»

Змахнув «булавою» і — де й поділися правові важелі, норми цивілізованого з'ясування трудових спорів. Не було акту передачі матеріальних цінностей, інвентаризації та інших передбачених статутом підприємства процедур. Натомість — брутальна розправа з кадрами, здійснювана з допомогою служби охорони, яка одержувала накази отамана на кшталт: виведіть (ім'ярек) за межі заводу, не впускайте (ім'ярек) на прохідну. Водночас новий директор розпочав «відновлення справедливості»: на підприємство повернулися ті, кого звільнив за пиятику, крадіжки та інші порушення попередній керівник. Вони й утворили команду швидкого реагування і допомагають шефові розмахувати булавою.

З одним із них —тілоохоронцем, що повсякчас супроводжував свого шефа, я мала «приємність» бесідувати. Фіолетове обличчя «професійного» п'янички дихнуло на мене сумішшю свіжих і відстояних алкогольних випарів і пообіцяло розібратися зі мною серйозно... у Верховній Раді. На територію заводу мені та голові профспілки працівників легкої промисловості Б. Прокопенку довелося пробиратися по-партизанськи, без попередження. Службі охорони за це перепало. «Отаман» зволив приділити гостям дві хвилини і, облаявши, випровадив за двері. Охоронна свита покірливо виконала наказ. Схоже, повернення в епоху кріпосного права не надто збентежило працівників заводу.

Після лютневого заколоту минуло сім місяців. Що ж зрозуміли за цей час головні і другорядні герої трагіфарсу, що сколихнув увесь Борислав?

Ловися, рибко, у воді каламутній

Компетентні органи міста Борислава тривалий час реагували на «спектакль» так, наче він відбувався на Марсі, а не поряд. Лише наприкінці серпня міський відділ УВС порушив кримінальну справу. Нині міський суд розглядає заяву В. Биня щодо незаконного усунення його з посади.

Пережиті потрясіння не минули для нього безслідно. Кілька місяців він тяжко хворів. Новини з рідного підприємства пригнічують: завод розкрадають, ринки збуту та сировини, які трималися на його особистому авторитеті, втрачені, заборгованість сягла астрономічних сум. Авантюрне поводження П. Воробця аж ніяк не сприяє виробничому процесу. Якось він спробував вимагати сировину від міністерства, погрожуючи пікетами. Довелося вивести його з допомогою міліції. Здавалося, давно мало б настати прозріння, але...

У позиції влади, зокрема голови міської ради В. Шмигельського, мов у краплині води, віддзеркалився загальний параліч наших виконавських структур. Той параліч, через котрий і стала можливою епідемія подібних трагікомедій в Україні, коли «революціонери» захоплюють підприємства, перекривають дороги, залізниці тощо. Я побачила перед собою делікатного, шляхетного чоловіка, який філософствував на тему християнського смирення.

— Не варто застосовувати проти людей силу, вони самі розберуться, авантюрист сам себе з'їсть.

Мабуть, голова міськради був би непоганим проповідником і переконливо тлумачив би Євангеліє, але ж доля і люди довірили йому кермо влади! В. Шмигельському вдалося переконати голову облдержадміністрації М. Гориня у правомірності позиції невтручання: мовляв, колись омонівці били народ, отже негоже повторювати пройдене. Врешті облдержадміністрація ніяк не відреагувала на лист-звернення В. Биня, який захищав не лише свої інтереси, а просив вжити заходів для нормального функціонування підприємства незалежно від того, хто його буде очолювати. «Окрім того, — пише автор листа, — мене як громадянина, якому небайдужа доля міста, регіону, дуже непокоїть реальна можливість повторення аналогічних випадків. Все це приведе до колапсу, за якого всі сентенції щодо суверенітету, самостійності, незалежності України перетворяться на звичайнісінький блеф». Глас вопіющого в пустелі не почули...

Перебіг подій на «Фарфорі» виразно виявляє також «болячки» приватизаційних процесів. Колишню профспілкову організацію ліквідували з допомогою відмички: відчинили кабінет профкому, а його голову М. Гасія не впустили на підприємство. Він дійшов висновку: «Може, все було б інакше, якби не проклята приватизація. Тепер ми — беззахисні». Очевидно, завод шубовснув у приватизацію, мов у ополонку, — без відпрацьованої належним чином програми, без підготовки. А отже «бомба» була закладена під ЗАТ заздалегідь і вибухнула на одному з крутих поворотів. Сталося так, що через аварійну ситуацію група працівників заводу одержала під Різдво повідомлення про скорочення посад. Ці повідомлення назвали «похоронками» і відреагували на них болісно. Директор не зумів своєчасно поговорити з людьми, прогнозувати ситуацію і... розплата за недалекоглядність не забарилася. П. Воробець та його прихильники з «Волі» вмить зрозуміли, що в каламутній водиці можна ловити велику рибку. А за плечима вже є досвід: вряди-годи «Воля» вигулькує в «гарячих точках» і здійснює або ж намагається здійснити перевороти, використовуючи момент економічної скрути, моральної дезорієнтованості трудових колективів, а надто — переломні моменти до- і післяприватизаційних процесів. Свого часу П. Воробцеві вдалося скористатися таким моментом на одному з підприємств у Великих Мостах. Там робітники спочатку «змели» директора, а потому уклінно попрохали його повернутися на посаду. Отамани бавляться з вогнем тому, що їм це дозволяють (чим би дитя не тішилося...) Ми чомусь так погано засвоюємо уроки пройденого — і у масштабах держави, і у мікросередовищах.

Шукайте захисту у партії

Що то за партія, що за громадська організація, яка не зуміла б за екстремальних умов поназбирати політичних дивідендів, утвердити свій імідж! Тільки-но в Бориславі запахло смаленим — політики тут як тут. До суті конфлікту вони й не дошукувалися. А навіщо? Головне те, що ситуація цілком накладається на схему ідеологічної боротьби, а саме: в усьому винні старі «червоні» директори. І лідери партійних та громадських організацій — УРП, КУН, ОУН-УПА, товариства політв'язнів і репресованих, союз «Чорнобиль», «Надсяння» закликали керівників підприємств, які не хочуть або не можуть працювати на благо українського народу, добровільно звільнити свої місця «для молодої генерації некорумпованих ще керівників». «Один лише фарфоровий завод, — йдеться у зверненні, — зумів усвідомити, до чого його ведуть, і своєчасно піднявся з рабських колін, усунув з роботи тих, хто заважав працювати, і під керівництвом нового директора впевнено, крок за кроком піднімає виробництво з руїн, основне, не послав нікого на біржу праці, а зберіг всі робочі місця. П. Воробець — чесний українець, християнин...» А в разі конфліктних ситуацій, закликали лідери, звертайтеся під наше крило.

Більш аніж промовиста ілюстрація недолугої поки що політичної структуризації суспільства.

У рамках нинішнього правового гуляй-поля зальотні отамани та їхні прихильники — громадсько-політичні структури — почуваються привільно. І це — не випадковість, а закономірність ідеології та філософії більшовизму. Згадаймо пореволюційних захисників інтересів пролетаріату: як щедро більшовики нагороджували самі себе за цей захист! Ось і «некорумпований ще» пан Воробець не мислить собі захисту інтересів трудівників інакше, як на високій і хлібній керівній посаді. Він всіляко розширює сфери свого впливу. Пригрозив новоявлений отаман, що організує похід до Леоніда Кучми (Президент під час лютневого заколоту відпочивав у Трускаві — **О. Т.**), і влада та силові структури здалися: прийшли до порушників порядку з «білим прапором», запевнили, що ніхто не буде затриманий, покараний. Окрилений успіхом пан Воробець одразу ж написав «Останнє попередження місцевій владі». Процитую цей, з дозволу сказати, документ, який характеризує стиль «Волі».

«Доводимо до відома, що 19.02.96 р. починає свій рух похоронна процесія «довіри до сильних міста Борислава». Просимо вас, голово Бориславської міської Ради п. Шмигельський, забезпечити порядок під час проходження похоронної процесії з метою запобігання всякого роду провокацій. Всю моральну і політичну відповідальність за проведення даної акції без ексцесів покладено на заступника голови Бориславської міської ради п. Залуського».

Біля будинку, де мешкає сім'я В. Биня, похоронна процесія співала глузливі, принизливі для гідності пісеньки. А влада разом із міліцією виконувала вердикт, слухала й мовчала, забезпечувала... свободу слова.

Ультимативного листа від П. Воробця одержав і голова Стрийської міської ради Р. Шрамов'ят: «Прошу дозволити провести загальноміське віче жителів Стрия, Борислава, Дрогобича, Трускавця. Тривалість віче — 5 годин. Одна з підстав — зупинка заводу «Металіст», переслідування міською владою жителів Стрия — членів профспілки ВОСТ «Воля».

Дозволу на віче Стрий не дав і приготувався зустріти незваних гостей належним чином, отож вони не наважилися рушити в похід. «Герої» шанують силу. І шанували б її ще більше, якби та сила поважала сама себе. Трудовому Бориславу не байдуже до перебігу подій на «Фарфорі». Керівники 24 промислових підприємств звернулися з відкритим листом до трудових колективів, закликали їх вдаватися лише до цивілізованих методів розв'язання конфліктів. Вони також вимагали від міської ради і правоохоронних органів провести розслідування і притягнути винних до відповідальності. Однак і це звернення залишилося поза увагою, минуло ще майже п'ять місяців аж поки було порушено кримінальну справу. Та чи зупинить феміда пана Воробця? Прокурора міста І. Буцяка він зустрів так: «Хто такий? Я не викликав, у мене — не прийомний день».

Правники, які займаються захистом інтересів В. Биня, знаходять у протиправних діях заколотників ознаки не менш як десяти статей Кримінального Кодексу України і впевнені, що він виграє справу. Але що застане пан Василь на «Фарфорі», який донедавна «годував» усе місто? Замість відповіді адвокати загадали мені ребус: як тільки-но змінюється адміністративне законодавство та рівень зарплати — одразу ж зростають штрафні санкції щодо використання ременів безпеки. Про це дбає ДАІ. А от штраф за незаконно зрубане дерево був і залишається... 10 карбованців. Але до чого тут дерева? Справді, ні до чого. Ліс рубають — тріски летять: на майдані революція іде...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Борислав — Львів.

За сімейними обставинами...

Сьогодні у відпустках без збереження заробітної плати перебувають тисячі працівників підприємств, установ, організацій. Але не через «сімейні обставини» чи інші важливі причини з боку працівників, за яких згідно зі ст. 84 КЗпП України може бути надано таку відпустку. Головна причина — фінансово-економічний стан підприємства, що відповідно до чинного законодавства не може бути підставою для надання таких відпусток. Щоб у подальшому запобігти таким порушенням, пропоную чинну ст. 84 КЗпП України: «За сімейними обставинами та з інших причин працівнику, за його заявою, може бути надано власником або уповноваженим ним органом короткочасну відпустку без збереження заробітної плати» доповнити словами: «Надання такої відпустки, тривалість якої вочевидь не є короткочасною і не відповідає обставинам, зазначеним у цій статті, забороняється (не допускається)».

Тоді керівники змушені будуть шукати шляхи для нормалізації роботи, а не прикривати свою неспроможність розв'язувати виробничі проблеми наданням довгострокових відпусток за власний кошт.

Ю. БЕЗСМЕРТНИЙ,
директор міського центру зайнятості населення.

Лубни
Полтавської області.

По гепатиту... «Колою»?

—Завтра до школи, дай на «Колу» або «Фанту», — категорично заявила донька мамі в трамваї.

—Я ж тобі постійно даю кип'ячену воду.

—Нам класна сказала, що навіть кип'ятіння не може врятувати від гепатиту, — стояла на своєму мала.

Не знаю, чим закінчилася мимоволі підслухана розмова, бо треба було виходити. Але достеменно відомо: в Запоріжжі розгулявся гепатит, у лікарнях міста для хворих уже відведено близько 500 ліжок, практично не лишилося установ, де не було б відкрито відділення для «боткінців».

Правда й те, що не можна повністю як причину поширення гепатиту відкидати й водний фактор, хоча постійні аналізи води цього й не підтверджують.

Та наполегливість маленької школярочки, як на мене, пояснюється не побоюванням захворіти на гепатит. Річ у тому, що місцеві засоби інформації активно рекламують акцію компанії «Кока-Кола», згідно з умовами якої три етикетки від пляшок «Кока-Коли», «Фанти» або «Спрайту» дають шанс дитині стати власником музичного центру, велосипеда або фотоапарата, а школі — комп'ютерного класу чи лабораторії.

Як не дивуватися винахідливості наших чад, котрі, щоб «не захворіти на гепатит», згодні випити море «Коли»!

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Хто боїться страхового агента

Страховий ринок: проблеми і перспективи

На запитання кореспондента відповідає Ігор ЯКОВЕНКО — голова комітету України з нагляду за страховою діяльністю.

НИНІ на страховому ринку України діють близько 500 страхових компаній (СК). За останніх два роки відкликано 158 ліцензій, тимчасово припинялася в різні періоди діяльність 302 СК. У 1994—1995 роках простежується уповільнення зростання обсягів страхових послуг. Коли в 1994 році порівняно з 1993-м обсяг страхових послуг у зіставних цінах зріс утричі, то в 1995 році по відношенню до 1994-го зростання становило близько 3 відсотків.

У першому півріччі нинішнього року темпи зростання стабілізувалися. За останні два роки на українському ринку припинили своє існування 25 великих страхових компаній, котрі будували свою діяльність на розробці різних «пірамід». Така сама доля очікує й низку компаній, які «жили» на інфляції. За нашими прогнозами, до кінця нинішнього року в Україні діятиме половина наявних сьогодні СК. Залишаться на ринку лише ті, хто хоче й може працювати в умовах, що якісно змінилися. Адже коли в 1993 році рівень інфляції в Україні становив 10256 відсотків, у 1994 — понад 500, у 1995 — 282, то останнім часом він зменшився до 2—3 відсотків на місяць. Бурхливе зростання особистого страхування в 1993-1994 роках пов'язане передовсім з інфляційною ситуацією. Це було скоріше не страхування, а напівтрастова діяльність, коли клієнтам обіцяли великі відсотки. Такі явища притаманні всім посткомуністичним країнам.

Нині серед лідерів з'являється дедалі більше компаній, пов'язаних із певними галузями, з місцевими органами влади. СК, що мали розгалужену мережу філіалів, згортають свою діяльність. У групі лідерів такі СК, які об'єднуються формально або неформально з іншими суб'єктами страхового ринку.

Питома вага добровільного страхування у загальному обсягу страхових послуг зменшується. За останніх два роки частка страхування життя і майна зменшилася на 10 відсотків. Разом з тим збільшується питома вага послуг з обов'язкового недержавного страхування — майна громадян із сільської місцевості, пасажирів, членів пожежних дружин, авіарейсів тощо. Ця частка на сьогодні забезпечує приріст ринку страхових послуг. У решті секторів він звужується.

Об'єктивна ситуація свідчить про те, що добровільне страхування майна має зростати. Адже збільшується прошарок багатих, забезпечених людей, здатних застрахувати своє майно, зацікавлених його зберегти в умовах погіршення криміногенної ситуації. Зростання обсягів майна у населення в доларовому обчисленні мало би призвести і до зростання темпів його страхування. Проте цього не трапляється. Чому? Спробуймо проаналізувати причини.

По-перше, страхові компанії не пропонують адекватних потребам ринку страхових продуктів, не гарантують якості послуг. Діяльність СК не відповідає рівневі потреб людей, не забезпечує нормальної оцінки збитків.

По-друге, у нас немає спеціалізованих страхових компаній. Більшість з них займаються всім —страхуванням життя, майна, вантажів, відповідальності. Відсутність спеціалізації позначається й на якості послуг. Не мають СК, приміром, висококваліфікованих оцінювачів, аварійних комісарів. Населенню не рекламують їхні можливі послуги.

По-третє, непідготовленість страхувальників. «Нові українці», як і «нові російни», не володіють культурою страхування. Речі, нерухомість ще не додали їм знань про те, як захистити себе і своє майно. Вони скоріше куплять зброю або самозахисту або собаку, наймуть охоронця, ніж звернуться до страхової компанії.

По-четверте, позначається побоювання надати інформацію про своє майно незнайомим раніше контрагентам на ринку. Щоб СК застрахувала майно, вона має його хоча б подивитися. А власник боїться показати страховому агенту, що в нього якась там суперсучасна аудіо- або відеоапаратура, меблі тощо.

— З чим ви пов'язуєте звуження ринку страхування в Україні? — розпочалася наша розмова з Ігорем Валентиновичем.

— Передусім із загальноекономічною, загальнофінансовою ситуацією в країні. А, по-друге, багато компаній підірвали авторитет ринку страхових послуг. Ми відкликали ліцензії у таких СК, як «Довіра», «Укар», «Харків» у Харкові, «Цитадель» у Хмельницькому, «Ангел» і «ЮСК» у Криму, «Херсон-Аско» в Херсоні, «Ліон» у Дніпропетровську, «Гарант» у Чернівцях, та інших.

— Сьогодні ринок захоплює СК, пов'язані з певними галузями. Які це галузі?

— Транспорт, енергетика, кооперативна торгівля, лісове господарство. Водночас маю сказати, що боротьба з монополізмом характерна для всіх країн з перехідною економікою.

— Які тенденції та перспективи подальшого розвитку страхового ринку в Україні?

— Наприкінці 1995 року припинилося падіння ринку страхових послуг, дещо поліпшилися якісні показники. Коли в 1994 році співвідношення страхових виплат до премій становило 66 відсотків, то в 1995 році — 55. Резерви зростають вищими темпами, аніж премії. 1995 року темпи зростання премії зі страхування життя зменшилися, а темпи зростання виплат збільшилися. Відповідальність зі страхування на один договір збільшилася вдесятеро. І при цьому збільшилися обсяги перестрахування цієї відповідальності.

Інша позитивна тенденція — ситуація в ризикових видах страхування. Тут премії минулого року зросли вдвічі, ніж виплати. Це свідчить про те, що страхувачі стали професійніші, підвищилася їхня кваліфікація. Різко зріс рівень перестрахувальної відповідальності. Нині перестраховується третя частина відповідальності. Це значно менше, ніж у СК країн з розвинутою ринковою економікою, але наближається до показників російських СК.

Подальший розвиток страхового ринку в Україні пов'язаний з удосконаленням нормативної бази. Передусім треба розв'язати питання з визначенням того відсотка у собівартості продукції, в рамках якого можна враховувати платежі страхувальників. Бюджет більше виграє за рахунок збільшення податків. Зі страхування життя давно слід припинити страхові внески з оподатковуваного доходу. Потребують правового регулювання такі спеціальні види страхування, як страхування авіаризику і вантажоперевезень. Україна — держава, через яку проходить багато транс'європейських вантажо- і пасажиропотоків. Тому варто внести відповідні зміни до кодексів з мореплавства і повітряних перевезень.

Потребує розширення перелік недержавного обов'язкового страхування. Передусім слід впроваджувати медичне страхування. І починати треба з обов'язкового страхування певного переліку хвороб, які настають раптово (інсульт, переломи тощо). У 1997 році Міністерство охорони здоров'я України планує деякі свої програми перевести на оплату через страхові фонди. Мінпраці розробляє питання про обов'язкове страхування ризикових професій — водолаза, монтажника, рятувальника-альпініста тощо. На аварійних і екологонебезпечних виробництвах, що мають ризикований характер, повинно бути обов'язкове страхування майна, яке закладають у собівартість вироблюваної продукції.

Комплексного розвитку потребує система перестрахування. Те, що маємо, не може задовольняти. Адже в нас чимало випадків, коли в Україні перестрахувальницькою діяльністю займаються компанії, які припинили існувати у своїх країнах. Для розв'язання цієї проблеми є чотири підходи. Перший — організувати перестрахувальну біржу. Другий — створити єдину перестрахувальну компанію (цим «перехворіло» багато розвинутих країн). Третій — сформувати систему спеціалізованих компаній. Четвертий — не слід втручатися, все йде нормально, ринок сам усе врегулює. Який підхід ближчий до істини — покаже час.

Важливе питання — посередники на страховому ринку. Є думка, що такі СК слід переводити у статус брокерів. Можливо, варто піти шляхом створення агентської мережі, що має відповідну фінансово-організаційну базу, наприклад, працює під завдаток у банку.

— На вашу думку, де Росія випередила нас у страховій справі, а де їй варто повчитися в України?

— Якщо оцінювати нормативні документи, то Росія вочевидь пішла вперед у стандартах обліку, системі звітності. В Україні у березні нинішнього року прийнято закон «Про страхування». На мою думку, він кращий за такий самий закон РФ, який «застряг» у Держдумі, бо більше наближений до європейських стандартів. Оригінальною в нашому законі є стаття 43, яка передбачає умови участі іноземного капіталу у вітчизняних страхових компаніях. Вона дає право інвестору за умови санації отримати 50 відсотків акцій компанії.

З перестрахування у нас великі зв'язки з Росією, особливо по лінії колишнього «Індерстраху». У РФ є великі спеціалізовані перестрахувальні компанії. В Україні цей ринок також розвивається. Проте швидшими темпами розвиваються перестрахувальницькі зв'язки із західними країнами. Завдяки високій репутації західних перестрахувальних інституцій наші страхувачі прагнуть зміцнювати ділове співробітництво передусім з ними. Для нас головне, щоб перестрахувальник був надійний, а в якій він країні — не має значення.

Розмову вів
Юрій КОРНЄВ.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Читацький мікрофон

Де ж нам брати гроші?

Звертаємося до вас, шановні депутати, по допомогу. Вже стало нормою затримувати виплату пенсій на кілька місяців. Відповідь одна: немає грошей. А як же нам прожити, коли немає грошей? Наше місто маленьке, підприємства стоять, наші діти теж не працюють, не одержують зарплати ще з минулого року. То де ж брати гроші, щоб платити за квартиру, газ, світло? Гірко від того, що за плечима по сорок і більше років тяжкої праці, а на старості маємо таке покарання. Приймати закони — це дуже важливо, але чому вони не виконуються?

Пенсіонери, учасники та інваліди війни, ветерани праці, усього дванадцять підписів.

Ізяслав
Хмельницької області.

Це не просто історія, це наше життя

Хочу нагадати вам, шановні депутати: те, що ви сьогодні називаєте історією — в минулому наше життя, життя тих, кому сьогодні виповнилося сімдесят і більше. Війна з фашизмом, відбудовчий період, репресії, п'ятирічки, застійні часи — все це ми пережили. Вирощували хліб для вас, наші нинішні керівники і депутати, виховували солдатів для наших Збройних сил, урешті-решт, просто заробляли собі на пенсію, на спокійну старість. Ми розуміємо, що історія не стоїть на місці, змінюється життя, але чому ви сьогодні не хочете подбати про нас? Невже ви не бачите, що ми старцюємо? Бо хіба може вистачити тієї злиденної пенсії на прожиття і оплату квартири? Послухаєш вас — добрі закони приймаєте, але, на жаль, не скрізь вони діють. Може вам слід контролювати їх виконання, бо навіщо творити закони, якщо вони не потрібні? І ще: пам'ятайте, що старість чекає на кожного з вас...

Василь ГОНЧАРЕНКО.

Кривий Ріг.

Треба запровадити податок на новонароджених

Пропоную до державного бюджету на наступний рік внести деякі зміни. Всім відомо, як важко влаштуватися на роботу вагітній жінці або з маленькими дітками. Чому б не зробити так, щоб керівники підприємств самі були зацікавлені в тому, щоб таких жінок у них працювало більше. Треба запровадити новий пункт «Податок на новонароджених». Нині ці гроші сплачуються однаково всіма підприємствами. Можна зробити так, щоб ці гроші залишалися на підприємстві й виплачувалися безпосередньо своїм матерям. Якщо ж ця сума перевищуватиме встановлену на вирахунок, то таким підприємствам держава повинна доплатити різницю до «Податку на новонароджених» за рахунок тих підприємств, де мало матерів. Такі підприємства сплачуватимуть кошти «чужим» матерям. Якщо ми не дбатимемо про наших маленьких громадян, то й великих не буде.

Гарій МАКАРЕНКО.

Житомир.

Наука віддячить сторицею...

Відомо, що держави багатіють лише за умови збільшення виробництва та експорту виробів: створених на основі сучасних технологій. Такі технології може запропонувати лише наука. Але, не маючи належного фінансування, вона занепадає. В тяжкому становищі опинилися вчені вітчизняних навчальних закладів, а це ж центр найкваліфікованіших кадрів. Через брак коштів вони залишають науку і виїжджають за кордон. Таким чином підривається можливість створення в Україні нових зразків товарів, конкурентоспроможних на західних ринках. Можливо саме тому наша країна дедалі більше перетворюється на ринок збуту залежалих товарів, а виробництво вітчизняних постійно занепадає. Українські вчені потребують допомоги і хто як не Верховна Рада має про них дбати. Цим самим, шановні обранці, ви посприяєте розвиткові вітчизняної науки.

П. БОГДАНОВ.

Донецьк.

А школярам підручників бракує

У газетних кіосках є чимало періодики, яку не всі й читають. І лежить вона, аж доки не закінчується термін її реалізації. А потім списують її на макулатуру. Постає питання: а чи потрібне таке розмаїття газет, якщо вони не читабельні? Пропоную вам, шановні депутати, розглянути доцільність виходу різних газеток, і дати можливість купувати папір за нормальними цінами тим виданням, які любить і чекає народ. А чи не краще виготовити більше підручників для школярів з того паперу, що йде на нікому не потрібне чтиво.

Іван СУХЕНКО, інвалід війни.

Київ.

Життя — рідній землі, честь — нікому

***У** ВЕРЕСНІ минув 51 рік від дня закінчення другої світової війни. Однією з найяскравіших фігур на її трагічному полі був видатний полководець, генерал армії, двічі Герой Радянського Союзу Іван Черняхівський, котрому нинішнього літа виповнилося б 90 років.*

Стрімкішого військового злету історія двадцятого сторіччя не знала. Як не відала трагічнішого кінця, коли сповнений жаги життя 39-річний генерал за два місяці до завершення війни помирав, будучи у цілковитій свідомості, на руках свого ад'ютанта Альоші Комарова... За сумною посмішкою долі, остання найблискучіша воєнна операція Черняхівського називалася «Багратіон». Потужне німецьке об'єднання армій під назвою «Центр» було вщент розгромлено. «Багратіон» уславив Черняхівського на весь світ. Його було нагороджено другою Зіркою Героя, представлено до надання звання маршала Радянського Союзу. Про нього захоплено писали газети Європи й Америки. А він лежав, стікаючи кров'ю, оточений фронтовими побратимами, усвідомлюючи неминучу смерть — саме так, як колись вмирав від смертельного поранення видатний полководець Багратіон з роду грузинських царів. Теж на руках свого ад'ютанта

Альоші Алфьорова. Теж після битви, після Бородіно.

Всього за кілька кілометрів від передової на Черняхівського очікувала дружина. Вона приїхала на фронт з Москви. Привезла фотографії донечки і сина. Генерал так і не встиг побачити їх...

Незадовго до загибелі Черняхівського на 3-й Білоруський фронт приїхали союзники-американці. Побачивши молодого генерала, вони заявили, що їх розігрують. Не може бути, твердив літній американський офіцер, щоб цей красивий, як бог, усміхнений, життєрадісний 39-річний інтелектуал командував наймогутнішим тисячокілометровим фронтом... Дізнавшись, звідки Черняхівський родом і як він досягнув військової вершини, американці назвали його «чудовим українським самородком».

Він насправді, свідчили його бойові друзі й рідні, завжди відчував себе українцем. Народився в самому серці України, біля славної Умані, у селі Оксаниному. Рання юність минула у селі Вербовому на Вінниччині, куди згодом переїхали батьки. Там жили у переказах і легендах звитяжні козацькі походи Богдана Хмельницького, повстання Івана Гонти і Максима Залізняка. Найулюбленішим героєм Черняхівського був Северин Наливайко. Маючи блискучу пам'ять, Іван ще хлопчиком знав Шевченкового «Кобзаря» «від титли до титли». Він дуже любив українські народні пісні. Згодом одружився на співучій киянці Анастасії, і вони удвох гарно співали його улюблених пісень.

Великі люди, очевидно, передчувають свою долю. Восени 1933 року під час навчання у Військовій академії, Іван Черняхівський, одержавши звістку про загибель старшого брата, теж артилериста, написав сестрі: «Не треба оплакувати Михайла. Кращої смерті не буває, ніж померти на бойовому посту. Не хочу вмерти у ліжку, вважаю за краще загинути у запеклому бою». І ще в листі є рядки, котрі розповідають про Черняхівського більше, ніж тисячі рядків мемуарів: «Мені сумно, що хата наша, що стояла на горі, укрита гілками найбільшої лищи у нашому селі, розвалилася, і Оксана Іллівна, яка замінила нам матір, кажуть, померла».

На початку війни 35-річний Черняхівський командував танковою дивізією. 24 червня 1941 року його танкісти відбивали безперервні атаки німецьких броньованих армад. Потрапивши в оточення, дивізія вміло оборонялася, примусила противника топтатися на місці.

Бойовий шлях генерала проліг через найвогненніші ділянки фронту: він воював під Воронежем, звільняв Київ і Тернопіль, Оршу і Кенігсберг. Операції, які проводила армія Черняхівського, завжди відзначалися неординарними, сміливими рішеннями.

Черняхівський, пригадували його друзі, був не лише талановитим полководцем, а й людиною великої особистої хоробрості. Коли в бою під Житомиром фашисти потіснили частини армії, якою він командував, генерал сів у танк і повів танкістів за собою у бій. Ворога було зломлено.

З 24 квітня 1944 року 38-річний Черняхівський —командувач військ 3-го Білоруського фронту. Здійснений розгром вітебсько-оршанського угруповання противника став вершиною воєнного мистецтва полководця. Прийняте ним рішення завдати гітлерівцям не одного, а двох головних ударів, що, на перший погляд, не вписувалося у канони військової науки, абсолютно дезорієнтувало ворога. Грандіозна Білоруська операція розгорнулася по лінії фронту на тисячу кілометрів і на 600 кілометрів углиб.

Напередодні його дня народження, 28 червня 1944 року, Черняхівському було надано звання генерала армії, а в день народження, 29 червня, він удостоєний другої медалі «Золота Зірка». На 19 лютого 1945 року в газеті «Красная Звезда» було заплановано помістити Указ Президії Верховної Ради СРСР про надання Іванові Черняхівському звання маршала. А 18 лютого, під час боїв за місто Кенігсберг, його життя трагічно обірвалося.

Хоронили полководця у Вільнюсі, котрий визволяла його армія.

... У 1992 році уряд суверенної Литви вирішив перенести з площі Ожешкенес прах генерала армії, а також зняти з постаменту його пам'ятник. Не будемо засуджувати литовців.

Болить інше: чому тоді, у 1992 році, коли вирішувалася посмертна доля Івана Черняхівського, ні громадськість, ні уряд України не виявили волі і не домоглися перепоховання великого сина українського народу на рідній землі, яку він так любив...

Москва розпорядилася, як завжди, по-своєму: прах Черняхівського було перепоховано на Новодівичому кладовищі. Пам'ятник генералові армії з площі Ожешкенес перевезли до Воронежа.

Навіть після смерті ми не можемо відстояти честь і гідність національних героїв. Простіть нам, генерале. Простіть, Іване Даниловичу...

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Віримо — телебачення буде!

***П**ІСЛЯ проголошення незалежності в Україні почали виникати недержавні — альтернативні телевізійні організації, різні за формою власності, творчим та технічним потенціалом. Серед «першопрохідців» — Міжнародний медіа-центр, один із найбагатших виробників телевізійної продукції в Україні, проект якого в 1992 році підготував Центр творчого телебачення. Виповнився рік телевізійному інформаційному мовленню. Пропонуємо розмову з президентом медіа-центру Миколою КНЯЖИЦЬКИМ про проблеми недержавного телебачення.*

— Чотири роки тому почала формуватися нова телевізійна організація. Чи сприяла появі демократичних телевізійних утворень законодавча ситуація в державі?

— В Україні телебачення було частиною ідеологічного механізму. Із проголошенням незалежності молода держава почала потребувати від телебачення нових функцій, які ще не були напрацьовані і підкріплені ні з загальнополітичної, ні з економічної чи законодавчої точок зору. На той час усі інформаційні програми були на кшталт програми «Время» 70-х років, а українське телебачення зупинилося, «замерло» на тому етапі, яким було до початку будьяких демократичних телевізійних змін. Ті, хто починав працювати в Центрі творчого телебачення (ЦТТ), розуміли, що змінити українське телебачення як інститут нереально. З ідеї ЦТТ і починався Міжнародний медіа-центр. Коли ми говорили, що хочемо побудувати нову організацію, то мали на увазі не утворення окремої структури, а підняття загального телевізійного рівня на вищий щабель.

— Які ідеї тоді були реалізовані?

— Враховуючи тодішню ситуацію, ми ініціювали створення телевізійної мережі «Уніка», яку заснували шість найбільших станцій і Центр творчого телебачення. А творчим результатом ідеї став тижневик «Вікна». Він задумувався як програма, що об'єднає станції між собою, підніме їх творчий рівень. Складався тижневик як з київських, так і з сюжетів регіональних станцій.

Серед наших перших телевізійних проектів були історичні серіали, авторські програми. Вже тоді нам хотілося залучити до роботи людей, які в телебаченні бачили б не лише політичну мету — демократизувати суспільство, а й мистецьку — зробити цікаві якісні програми. Поєднання цих двох цілей і нині є основним принципом нашої діяльності.

— За якими напрямками працює Міжнародний медіа-центр?

— Насамперед це виготовлення телевізійної продукції. Центр має досить великий відеоархів та відеотеку, технічний департамент, департамент дизайну та комп'ютерної графіки. Сьогодні ми поставили собі за мету охопити своїми програмами найширший спектр суспільного та культурного життя України.

Наша довідка. З вересня ММЦ готує щоденні випуски новин «Вікна», які виходять чотири рази на день у прямому ефірі на каналі УТ-2 о 8.05, 13.50, 20.30 та о 22.30, а також тижневики. «Вікна в світ» дають аналіз останніх подій міжнародного життя, виходить на каналі УТ-2 щонеділі о 20.30. «Параграф» популяризує ідеї ринкової економіки. Цей економічний тижневик виходить як на загальнонаціональному каналі УТ-2 щосуботи о 19.00, так і на каналах телемережі недержавних станцій «Уніка». Суботня культурномистецька передача «Кін» виходить на УТ-2 о 20.30. «Рейтинг» — ток-шоу: зустрічі з людьми, діяльність яких істотно впливає на суспільне життя України. Ця програма, як і дві наступні, виробляється спеціально для телемережі недержавних станцій «Уніка», у Києві виходить на каналі «Гравіс» щосуботи о 19.00. «Вікна-плюс» — інформаційно-аналітична програма, яка пропонує огляд найважливіших подій минулого тижня, точки зору авторитетних експертів. Тижневик виходить в ефір на каналах «Уніки», у Києві — на каналі «Гравіс» щонеділі о 19.00. «Інтерспорт» — програма про спортивні події в Україні та у світі. Виходить на каналах телемережі «Уніка», у Києві на каналі «Гравіс» щосуботи о 19.30.

— Список програм збільшуватиметься?

— Справа не в кількості, а в якості. Перед творчими колективами програм стоїть завдання робити їх професіональніше. На відміну від розвинених країн, де протягом багатьох років формувалися школи телевізійного професіоналізму, де телебачення зростало поступово, ми не маємо в достатній кількості професіоналів. Із наших співробітників досвід телевізійної роботи має не більше 15 відсотків. Решта вчиться на місці, тому наш центр є і школою. Усвідомлюючи необхідність навчання, ММЦ організовував семінари, на яких протягом року навчалося близько 500 працівників телеі радіоорганізацій.

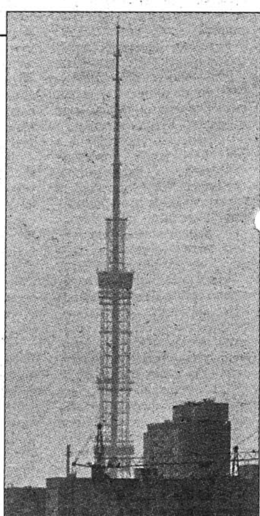
— Чи виникають у вас проблеми, пов'язані з випусками новин?

— Проблеми в тому, що випуски новин виходять на державному телебаченні, яке не має громадського контролю. Контроль державних установ на ТБ — це найгірше, що може бути. На жаль, у нас це декларується законом. Ще один важливий момент — в Україні не встановлено системи телебачення: коли і законодавство, і держава, і суспільство гарантують мирне співіснування комерційного, державного, чи громадського телебачення, як у Європі. Все це гальмує розвиток недержавного ТБ і створює проблеми у створенні телевізійних програм. Крім того, у нашій країні не завжди адекватно сприймають інформацію. Нам у своїй роботі важливо показати всі точки зору.

— Співпраця з іншими недержавними виробниками допомагає вам уникнути творчих проблем. Зі свого боку, як ММЦ допомагає регіональним станціям, чи можливий в планах великий спільний проект?

— Це важливий напрямок нашої роботи. Всі регіональні сюжети в «Вікнах» роблять наші партнери з недержавних станцій. У майбутньому ми плануємо показувати по мережі не лише окремі програми, а й щоденні новини.

Також ми допомагаємо «Уніці» діставати легальний програмний продукт, тиражувати його та розповсюджувати

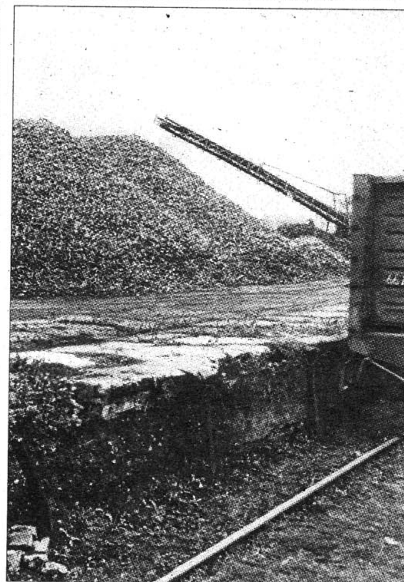
на території України. Така співпраця з нами дозволяє станціям забезпечувати 50 відсотків продукту, виробленого в Україні, відповідно до законодавства, залучати до регіональних станцій загальнонаціональних рекламодавців, мати програми високого якісного рівня і бути співавторами цих програм.

— Чи легкий ваш шлях?

— Він важчий, ніж може здатися. Нині у нас відбуваються зміни — найближчим часом маємо перейти на самоокупність. Однак наша філософія та програмна політика не зміняться. Найголовніше наше досягнення — не телевізійне обладнання, а творчий колектив.

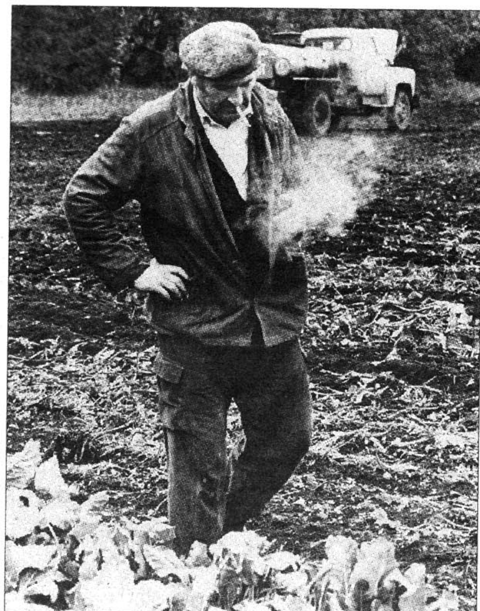
Інтерв'ю підготувала Лариса ІВАНИШИНА.

Григорій ГРИНЬ, «Голос України»

А реальність така гірка

Цей цукор справді солодкий. Як і наші ілюзії щодо нього. Декому здається, що можемо закидати ним півсвіту і від того мати неабиякий зиск. В аргументах — цифрові прогнози, наукові дослідження. Можливо, усе це так. Але реальність надзвичайно прозаїчна та гірка.

За останні роки виробництво цукру в Україні скоротилося майже вдвічі. Причин безліч, і саме тому не станемо їх усі називати. Скажемо про головне: Полтавщина — область цукрова, та нинішнього року і тут площі посівів зменшилися на 30 тисяч гектарів і становлять лише 110 тисяч. Якщо корені цукрового буряка вчасно викопати і переробити, то можна одержати принаймні 210 тисяч тонн «білого золота». Такі надії. Але на порі жовтень, а зібрано цукрові буряки всього на 20% площ. Навіть є господарства, де взагалі не викопано жодного кореня!

На порозі холоди й морози. І тоді, скільки не повторюй слово «цукор», солодше від нього не стане. Тож-бо, як у старі добрі чи недобрі часи, візьміть приклад із тих господарів, котрих зображено на фото. Вони добре засвоїли дідівську науку: врожай тільки той, що в коморі, а не на полі. До речі, знімки зроблено на тій же Полтавщині у Хорольському районі у КСП «Ленінський шлях». Тут дбають, аби життя наше стало хоч трохи солодше.

Полтавська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Проблема

Вальс для двох... в інвалідній колясці

***ПОВІЛЬНИЙ** танець можна танцювати і в інвалідній колясці: посадити партнершу собі на коліна і кружляти на двох колесах. Для цього необхідні лише бажання та вміння. Перше з них Богом дається як стан душі, другого досягають потом і працею.*

... Опинившись за кордоном уперше, більшість наших співгромадян неодмінно відзначають нетипове для України явище — багато людей в інвалідних колясках. Вже вдома, розповідаючи про подорож, неодмінно констатують: «Ви навіть не уявляєте, скільки в них інвалідів». Втім, їх за кордоном не більше, ніж у нас. Просто зустріч на вулицях нашого міста з людиною в колясці — надзвичайна рідкість.

Статистика свідчить: щороку в Україні отримують травми близько двох тисяч чоловік, у яких постають проблеми: як жити у світі обмежених рухів і не відчувати себе безпорадним? Як запобігти безрадісній перспективі на довгі роки лишитися прикутим до ліжка?

Це ідеальний варіант, коли після отримання травми людина буде під наглядом компетентного фахівця (і не лише медика), пройде курс активної реабілітації в спеціальному таборі. Проте...

На лікування, матеріальну допомогу, коляски, організацію таборів, обладнання східців будинків спеціальними доріжками — на це завжди бракує коштів. Просити служби соцзахисту про допомогу інваліди вже стомилися. Тому діють самі.

... Цього літа полтавка Оксана Іщенко, яка за шість років своєї хвороби на собі відчула «любов» і «турботу» держави, вчинила так, як вважала за потрібне. Зосередила власні сили на організації двотижневого табору активної реабілітації, заручилася підтримкою друзів, знайшла спонсорів. Спочатку для придбання колясок. Їх виготовили за шведською технологією у Києві (конструктор Андрій Сирих, керувала проектом Ніна Сьєдіна, як експерти працювали інваліди-колясочники Володимир Азін, Сергій Панов, Михайло Сьєдін). У результаті 23 коляски було отримано. І люди, що приїхали з усієї України на табірні збори в величезних і надзвичайно важких та незграбних колясках, пересівши в нові, полегшено зітхнули. Спонсорські кошти, поки вони дійшли до адресата, значно «над'їла» інфляція, а ціна 55 мільйонів за одну коляску тим часом доросла до 65. За три коляски поки що так і не розрахувалися інваліди...

... Шості в Україні, але перші в нашій області, збори в таборі активної реабілітації інвалідів розташувалися на базі будинку відпочинку «Ворскла» в Нових Санжарах.

Карл Августинович Боган — директор «Ворскли», голова Новосанжарського комітету воїнів-афганців —надав учасникам зборів не лише дах над головою. Він, не рахуючись зі збитками, дозволив демонтувати стіни (не проходили коляски), узяв на себе клопоти по забезпеченню табору овочами і фруктами...

Між тим державні організації та установи Полтавщини, покликані захищати інвалідів і допомагати їм, спромоглися на... баскетбольний м'яч і дві пари гантелей...

Учасників зборів на залізничних вокзалах Полтави зустрічали Олександр Фадєєв — інвалід-колясочник та Дмитро Іщенко. Отже, зібралися 23 «рекрути» (так назвали себе самі інваліди), 5 інструкторів (теж інваліди-колясочники) і 10 працівників сервісу, що взялися допомагати на громадських засадах. Два тижні вони дружно жили й працювали. Результат цього надзвичайно потрібного заходу — інваліди навчилися обслуговувати себе, долати без проблем східці і бордюри, позбулися комплексу неповноцінності.

— Заняття в нашому таборі проходили за системою, якій нас навчили шведські інваліди-колясочники, —розповідає Оксана Іщенко. — За десять днів людина отримує чимало корисної інформації: поради як лікувати пролежні, з проблем урології, інтимного життя. Щоб їздити на колясці, потрібно бути досить сильною людиною фізично, тому інваліди займаються атлетикою, тенісом.

Я часто чую: «Машини інвалідам дають, путівки виділяють. Чого їм ще?» А вони просто хочуть жити, як звичайні люди: працювати, вчитися, кохати. А у нас комплексна реабілітаційна програма існує лише в паперах Міністерства соцзахисту... Тому і морально, і фізично інваліду нині може допомогти лише такий само інвалід, як і він.

Надія Колесник — голова кременчуцького фізкультурно-оздоровчого клубу «Надія», яка на прохання Оксани Іщенко приїхала допомогти і привезла сюди своїх людей, розповідала мені про перший день знайомства. Тоді всі зібралися в коло, кожен називав своє ім'я, розповідав як отримав травму... Ніхто не комплексував, як, утім, і ніхто не «ліз» у душу. Але жартували: «Я потрапив під поїзд...» «І що сталося з ним?»

За два тижні зборів змінилося життя інвалідів на краще. Сьогодні вони здатні у своїй колясці здолати лише кілька сходинок, завтра — десяток. Мине час — і не буде здаватися їм недосяжним вміння (як у інструктора Валерія Головіна) без сторонньої допомоги сісти в поїзд чи зійти з нього.

Я цілком згодна з Оксаною Іщенко, що наше суспільство хворе, до того ж серйозно. Це не нормально, коли левову частку роботи з організації табору бере на свої плечі молода жінка — теж інвалід, прикута до інвалідної коляски. Вона тотувалася до відкриття табору майже рік... Безсонні ночі, фізичні перевантаження, боротьба з черствістю чиновників —цього не витримає і здорова людина.

Тішить, що в Україні є колективи, керівники яких вважають громадянським обов'язком вкладати кошти у розвиток соціальних програм.

Інваліди дуже просили назвати їх. Генеральний спонсор нинішнього табору активної реабілітації — Борщагівський «Хімфармзавод» м. Києва (директор Людмила Беспалько). Допомагали —українсько-німецьке акціонерне підприємство «Полімпекс» (директор Володимир Головко), підприємство «Полтаванафтогаз» (директор Володимир Козак), полтавська спілка воїнів-афганців «Шураві» (голова Валентин Депто), АТ фірма «Полтавамеблі» (головний інженер Анатолій Стецький), фірма «Оксамит» (директор Віра Кальник), АТ «Полтавапиво» (директор Микола Суткович), КП «Полтавський м'ясокомбінат» (директор Микола Конопля), КП «Полтавська маслосирбаза» (директор Микола Постенко), спортклуб інвалідів «Лтава» (директор Лідія Кравчук), фонд соцзахисту (голова Олександр Дяченко), Українська спілка воїнів-афганців (голова Сергій Червонописький), київська фірма «Іварі» (директор Олег Білоконь).

Цього разу чисeленні спонсори мали і бажання, і можливість для здійснення згаданого проекту. Однак організація таборів активної реабілітації (які, до речі, повинні проходити як мінімум один раз у два місяці, а не раз на рік) — справа не лише інвалідів і спонсорів. А що держава? Вона виділяє мізерні кошти для соціального захисту інвалідів, але не контролює їх використання. І що найголовніше, стверджують інваліди, на державному рівні рідко порушується проблема попередження трагедій. Жителі України мають знати про людей, що стали інвалідами, працюючи на державу. Можливо, найкращим виявом розуміння серйозності проблеми стало б спілкування з інвалідами просто на вулиці. Щоб каліки, маючи усе необхідне для повноцінного життя, не комплексували в присутності здорових людей. А ті у свою чергу не відводили від них зніяковілий погляд, ховаючи в очах жалість.

Хоча, хто більше заслуговує на жалість — інваліди, що знайшли в собі сили жити повноцінним життям, чи ми, хворі на невігластво?

... Одного дня «рекрути» табору активної реабілітації, здійснюючи подорож до Полтави, вирішили сфотографуватися на пам'ять біля будинку міськвиконкому. Перехожі, угледівши людей в інвалідних колясках, запитували: «У вас що, страйк?»...

Тролейбуси, тільки-но вони доїжджали до «страйкуючих», давали крен праворуч: пасажири «прилипали» до вікон і дивилися на гурт калік, як на диво. А коли Надія Колесник замовляла каву в літньому кафе Корпусного саду, продавщиця запитала: «Це що, усі афганці?» Надія не стала нічого пояснювати, а відповіла їй в унісон: «І жінки також...»

Оксана КЛОЧКО.

Полтава.

На знімку: сходинки долають мужні.

Фото Едуарда СТРАНАДКО.

ЄВРОПА АПЛОДУВАЛА ПОДІЛЛЮ

Завдяки нашим громадським організаціям, літераторам, вченим, спортсменам Українська держава набуває дедалі більшого визнання. Помітне місце в цьому процесі посідають мистецькі колективи. Ансамблі «Козаки Поділля», «Веселка», «Подолянчик», «Горлиця», «Журавлик» з Хмельниччини вітали глядачі Європи та Близького Сходу.

Серед найактивніших «народних дипломатів» —ансамбль «Юність Поділля» Хмельницького технологічного університету. Цьому студентському колективу торік виповнилося двадцять років. Звичайний вузівський гурток художньої самодіяльності виріс до звання «народного», став лауреатом міжнародних фестивалів на Мальті, у Франції та Голландії. «Юність Поділля» тепло приймали в країнах близького зарубіжжя, а також глядачі Туреччини, Італії, Греції, Ізраїлю, Америки.

Після виступу ансамблю у центрі Конгресу французького міста Екс-ле Бена комітет видовищ мерії надіслав до університету подяку, де, зокрема, говорилося: «Несмотря на ужасное ненастье, выступление «Юности Подолии» увлекло многочисленных зрителей... Художник, поставивший концерт, нашел квинтэссенцию, новые оригинальные краски и оттенки, коими была насыщена программа выступления. Финал был встречен неистовой овацией».

Чудотворець-художник, який виховує юних артистів, Василь Цимбалістий. Після закінчення Кам'янець-Подільського культосвітнього училища та хореографічної студії при Львівському оперному театрі він уже 21 рік незмінно керує «Юністю Поділля». В останнє десятиріччя, крім дипломів, медалей, звань республіканських, всесоюзних та європейських рангів Василь Цимбалістий сягнув висот і у царині науки — захистив дисертацію з молодіжних проблем.

... Досягнуте — не межа. І в керівника, й у молоді з технологічного університету багато творчих задумів. Танцюристи прагнуть ще більшого визнання. На канікулярні сезони ансамбль має чимало запрошень. Та сьогодні важко сказати, чи аплодуватиме Європа знову цьому талановитому колективу, бо колективу крім бажань та майстерності потрібні і кошти. Саме з ними в колективу проблеми. А вирішення їх мала б узяти на себе держава...

Михайло ВАСИЛАШКО.

На знімку: фрагмент виступу «Юності Поділля» за кордоном.

Фото Олександра НІКІТІНА.

Наш спонсор лотереї-97

Духмяний чай з... болотяним багном

На околиці Луцька, де ліс підступає до села Гаранджа, в оточенні столітніх дубів знаходиться обласний селекційно-насінницький центр державного лісогосподарського об'єднання «Волиньліс», працівники якого створюють лісонасіннєві плантації, вирощують цінні декоративні породи різних дерев. На території центру розташований базовий лісорозсадник площею 25 гектарів. На його полях щороку вирощують близько 4 мільйонів сіянців і 80—100 тисяч саджанців.

На дбайливо доглянутих ділянках розпустили колючки голубі ялини. Ледь-ледь із землі виглядають сіянці сосни, модрини, прислухаються до вітрового леготу молоденькі дубки, безколючкова обліпиха споважніла жовтими ягодами... А ось нові плантації журавлини крупноплідної сорту «Вашингтон», звисають до землі кетяги ягід лохини. Як сказав начальник селекційно-насінницького центру Зіновій Коритан, з кожного куща лохини через рік—два планують зібрати 8—10 кілограмів цілющих ягід, які виводять з організму радіонукліди.

— Маємо більш як 80 видів різних саджанців, —розповідає Зіновій Михайлович. — Серед них головне місце займають дуб черешчатий та червоний, ясен звичайний, липа дрібнолиста, клен гостролистий. Уже третій рік працює у нас лабораторія клонального мікророзмноження рослин. Нині проводимо розмноження і вирощування гібридної осики та гібриду ожини з малиною, ведуться досліди із стерилізації і введенні в культуру ізольованих бруньок жимолості їстівної, октинідії, кизилу, винограду. У великій кількості вирощуємо лікарські рослини, яких щороку заготовляємо більш як тонну. Крім того, працівники центру організували виробництво чайних напоїв, які за своїми смаковими якостями не поступаються відомим закордонним. А для цього на площах розсадника закладено плантації м'яти перцевої, нагідок, ромашки лікарської, аронії чорноплідної... Незвичайний аромат волинських чаїв, куди входять запашні трави —звіробій, болотяне багно, чебрець, цвіт липи, ягоди шипшини. На власному досвіді переконався — це цілющі напої. А їх тут виготовляють щорічно 35—40 тисяч упаковок 5—6 найменувань: «Тонус», «Липовий цвіт», «Луцький замок», «Світязь» тощо.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Донецьку бракує монумента тьоті Моті

Мова

Коли ходиш Донецьком поміж великої кількості пам'ятників вождям світового пролетаріату, то ловиш себе на думці, що всім їм не вистачає ще одного. Ні, боронь Боже, не підйомного крана, а саме ще одного пам'ятника.

Взагалі пам'ятники літературним персонажам рідкість, але Донецьк цього заслуговує. Отож не зайвим став би на центральному майдані міста пам'ятник незабутній тьоті Моті з п'єси Миколи Куліша «Мина Мазайло». Адже хто, як не вона, з її життєвим кредо «прілічнеє бить ізнасілованной, нежелі українізірованной» є прикладом наслідування для значної частини донеччан? І водночас хто, як не вона, з її незабутнім «наречієм», переконливо доводить, що чутки про російськомовний Донбас трохи перебільшені?

Ви можете спробувати заперечити, але, мабуть, тільки доти, доки не побачите вивіску «Піва німа». Або почуєте «горобци цвіренькают, а кіт лішь облізує хвест». Тому виникають закономірні підстави думати, що ось-ось будуть створені свого роду товариства захисту російської мови, які виступатимуть проти спотворення «великого и могучего». До цього, щоправда, ще не дійшло, але те, що населення Донеччини, яке самовпевненo називає себе російськомовним, вже зайняло кругову оборону — факт. І захищатися, на їхню думку, є від чого, адже привид українізації останні роки вперто бродить регіоном...

Однак факти — річ уперта, і якщо дивитися на них об'єктивно, то всі моторошні легенди і перекази про «українізацію» Донбасу на повірку виявляються не вартими виїденого яйця. Взяти, приміром, хоча б засоби масової інформації. Щодо телерадіоефіру «російськомовні» донеччани можуть спати спокійно, бо передачі українською мовою, які веде обласна Держтелерадіомовна компанія, є голосом волаючого в ефірі. Всі інші місцеві телекомпанії російськомовні і якихось симпатій до державної мови не поспішають виявляти.

Ніяких підстав для хвилювання і на газетному ринку. Більше того: українська газета у газетних кіосках обласного центру — величезна рідкість. А тираж єдиної в області україномовної газети «Донеччина» становить аж... трохи більше 4 тисяч примірників (разом з додатком «Світлиця» — 14 тисяч примірників). Зауважте, це в області, де мешкає 5 мільйонів 700 тисяч чоловік, з яких 51 відсоток — етнічні українці.

Але якщо на інформаційному ринку, як бачите, все «схвачено» і найближчим часом особливих змін не передбачається (виняток становить хіба що рішення Донецької обласної держадміністрації стати співзасновником згаданого україномовного видання), то терміном «українізація» місцеві мовні мутанти особливо спекулюють, коли мова заходить про освіту. Ще б пак: адже в області за останні кілька років кількість українських шкіл збільшилась до 12 відсотків. А в самому Донецьку українською мовою вже навчаються близько 800 дітей — аж 2 відсотки від усіх школярів міста, де діють 169 шкіл. Уявляєте розмах і поступ «українізації»!..

«Так склалося історично» — ось незаперечний аргумент, яким ідеологи від мовної політики натякають на те, що свого часу «вышел в степь донецкую парень молодой» з російських областей. Навряд. Адже саме півстоліття тому, коли йшла відбудова зруйнованого війною Донбасу, у Донецьку було 64 відсотки українських шкіл. Та якщо брати історію більш сучасну, то важко не помітити, що особливий опір українській мові чиниться саме в період нашої державності. Причому черговий наступ на державну мову час від часу відбувається з боку місцевих владних структур. Можливо, трохи перебільшую, але рідко яка сесія обласної ради починається без намагання «двомовнозаклопотаних» депутатів внести у порядок денний питання про надання російській мові статусу офіційної.

Та якщо депутати Донецької обласної ради так невтомно ратують за двомовність, то чому б не піти їм назустріч? Тобто поряд з російською мовою поставити на тих же умовах і українську мову. Адже оті 800 школярів, які вивчають українську мову в Донецьку з мільйонним населенням і «Донеччина» з 4-тисячним тиражем на п'ять мільйонів населення регіону, переконають у російській одномовності будь-кого. І не тільки переконають, а й нагадають історію флоту, яка багата на випадки, коли бойовий корабель веде нерівний бій, а потім навіки йде в безодню з гордим прапором-знаком на щоглі: «Гину, та не здаюсь!». Хочете — вірте, хочете — ні, але стан української мови в Донбасі — точна копія подібної ситуації.

Однак бідкання бідканням, а становленню державної мови в регіоні потрібна державна допомога. Пригадуєте, як свого часу у шкільні роки ми надсилали посилки з книжками ровесникам з країн, що розвиваються? Так от — школярі Донеччини, які за роки нашої державності ще не втратили бажання вивчати українську мову, забезпечені відповідними підручниками ледь наполовину.

Коли натяк зрозуміли, то, як сказали б у Донбасі, «ждьом книжок, як прілєту пташок»...

Ліна КУЩ.

Донецьк.

P. S. Утім, новина, про яку нещодавно повідомила наша газета, вселяє надію: з нового навчального року в кожному з дев'яти адміністративних районів Донецька відкриється українська школа. Таке рішення прийняв міський відділ народної освіти.

Хортиця — столиця Лебедії?

А хто напише, або написав,
Велику книгу нашого народу?!
Ліна Костенко, «Маруся Чурай».

На жаль, ідеологічний тиск, в умовах якого ще вимушені жити і творити запорізькі літератори, звужує виднокола їхньої діяльності. Особливо це помітно на змістові журнальних видань, які з'явилися (і з'являються) на Запоріжжі. П'ять років тому побачив світ тоді альманах, а тепер щорічник «Хортиця». Як це часто в нас буває, народився він у результаті колективних зусиль, але серцем видання був, є і буде відомий в Україні письменник Петро Ребро.

Очевидно, не можна казати, що «Хортиця» — вже остаточно сформоване журнальне видання. Принаймні, підготувавши вже кілька чисел альманаху-щорічника, можна визначитися з основними розділами видання, напрямами пошуків. Поки що чітко видно дві основні частини майбутнього журналу (а віриться, що в невтомного Петра Ребра є план видання саме такого формату. Й це закономірно!) — поезія і проза. Поети Запоріжжя —люди знані у краї, адже тут постійно провадять літературні свята, творчі зустрічі з читачами. І, можливо, вже можна відмовитися від практикованого нині принципу: надати можливості друкуватися в щорічнику всім. Уже час спробувати глибше осмислити творчий доробок і Григорія Лютого, й Анатолія Рекубрацького, й Олександра Шостака, й молодих —не відомих загальноукраїнському читачеві авторів. А якщо додати до цього розвідки про творчість Грицька Кернеренка (про нього писав ще Павло Грабовський), Вадима Баяна, Василя Лісняка, Василя Діденка... «Компас книголюба», «Літературно-мистецька хроніка» та інші подібні рубрики не можуть замінити в журналі розділу літературно-мистецької критики. Творчих сил для повноцінного наповнення цієї частини «Хортиці» на Запоріжжі досить. У місцевому університеті працюють відомі літературознавці Віктор Чабаненко та Віталій Шевченко, в Бердянському педагогічному інституті є Сидір Кіраль. Очевидно, є цікаві автори в Мелітополі, в обласних та міських газетах.

Оригінальність «Хортиці» принесла б і рубрика «Козакознавство» (до речі, саме таку кафедру, а не лабораторію, як тепер, чи факультет треба мати в Запорізькому університеті. Бо де ж має бути центр вивчення історії Запорозької Січі, як не поблизу Хортиці). Безсистемні публікації на цю тему не розв'язують проблему. Тим більше, що автором щорічника є відданий ентузіаст-історик, колишній директор Хортицького історико-культурного заповідника Арнольд Сокульський. Тоді публікації, присвячені натхненникові створення козацького заповідника на Хортиці Миколі Киценку, піднеслися б у своєму значенні. Степан Кириченко та його однодумці здатні створити гідний життєпис автора «Хортиці в героїці і легендах», відзначеної премією імені Дмитра Яворницького. Одне слово, Петрові Ребру та його прихильникам є над чим працювати.

Історики називають землі між Дніпром та Доном Лебедією. Тут відбувалися вікопомні для нашого народу події. Щорічник, а в майбутньому журнал «Хортиця», має всі можливості стати інтелектуальною столицею давньої Лебедії. Адже скільки поезії в цих назвах!

Віталій АБЛІЦОВ.

Наші акції зростають. Для початку – в світовому футболі

(Початок на 1-й стор.).

Україна—Португалія. 2:1 (1:0). Відбірковий матч чемпіонату світу. 9-та європейська група.

1:0 Попов. 4, 1:1 Жоао Пінту, 83, 2:1 Максимов. 88.

Україна: Суслов, Дмитрулін, Скрипник, Головко, Ващук, Попов, Максимов, Зубов (Єсін, 56), Косовський, Кривенцов (Лужний, 69), Ребров (Гусейнов, 77).

Португалія: Вітор Байя, Секретаріу, Олівейра (Фолья, 15), Осеану да Круж (Бенту, 66), Соуза, Крістовао, Фігу, Жоао Пінту, Рікардо Са Пінту (Паулу Альвеш, 67), Руї Кошта, Сантуш.

Попереджено Сантуша, Зубова, Ващука, Суслова.

Судді: Кім Нільсен, Карл-Йоган Крістенсен, Хеннінг Кнудсен (Данія). Делегат УЕФА Мішель Вотро (Франція).

5 вересня. Київ. НСК «Олімпійський». 51 385 глядачів.

Після невдачі в Єревані португальці робили високу ставку на поєдинок у столиці України. Їхній наставник Артур Жорже зібрав під свої знамена найкращі сили португальського футболу.

Утім, з перших хвилин зустрічі наша команда захопила ініціативу і швидко домоглася результату. Під час стрімкої атаки сильно пробив новобранець збірної донеччанин Геннадій Зубов. Воротар парирував удар, але м'яч відскочив прямо на Сергія Попова, і той не схибив.

Такий початок, зрозуміло, надихнув господарів, які дуже гостро контратакували. А на 19-й хвилині рахунок міг подвоїти Сергій Ребов, який стрімко увірвався в штрафний португальців. Але його збив Вітор Байя. Здавалося, очевидний пенальті. Однак арбітр був у кількох кроках від епізоду і порушення не побачив. Хоча португальські журналісти під час перерви передивилися цей момент на моніторі й одностайно заявили, що пенальті був «чистий».

Натхнені такою підтримкою, футболісти збірної Португалії, безумовно, однієї з найсильніших і найавторитетніших команд у світі, заходилися надолужувати згаяне. Часу в них було вдосталь. І ми побачили гру найвищого гатунку — стрімку, технічну, з мереживами захопливих комбінацій. І, звісно, демонстрацію високих індивідуальних якостей.

Однак увесь цей чудовий і видовищний штурм раз у раз наражався на чітко організовані оборонні порядки українців. А на останньому рубежі стояв непохитний Олег Суслов. Ім'я його багатотисячні трибуни того вечора цілком заслужено скандували не раз. Ось лише найяскравіші епізоди, в яких високу майстерність і надійність продемонстрував український воротар. 30-та хвилина. З кількох метрів б'є головою Карлос Секретаріу. Суслов у красивому стрибку ловить м'яча. 34-та. Жоау Пінту впритул «розстрілює» наші ворота. Але знову вище від усяких похвал діє воротар. 57-ма. Олег зреагував на підступний удар Луїса Фігу. 64-та. Суслов «видряпує» м'яча в ногах у Руї Кошта. Гадаю, що й цього переліку достатньо, щоб переконатися: що наш воротар був справді вартий половини команди.

У того, хто не бачив поєдинку, може скластися враження, ніби українські футболісти були притиснуті до власних воріт і лише відбивалися. Аж ніяк ні. Господарі дуже часто робили рейди тилами суперника, наводячи там паніку. Отже, тактичний план наших тренерів — міцні тили й дії на контратаках —був цілком життєздатний.

І все ж, здавалося, гості врятувалися, коли за сім хвилин до фінального свистка вони провели потужну атаку. Фігу скинув м'яч головою під удар Жоао Пінту, і той влучно пробив під самісіньку праву штангу.

Що ж, і нічия з таким суперником — не сором. Але українську команду такий результат вочевидь не задовольняв. Якимось знаком зверху, либонь, керувалися наставники команди господарів, коли випустили наприкінці зустрічі на заміну знаного форварда Тімерлана Гусейнова. Він і став, якщо можна так сказати, «співавтором» переможного м'яча. А комбінація була чудова і швидка. Олег Лужний знайшов точним пасом Юрія Максимова, той віддав передачу на Гусейнова, а Тімерлан ідеально повернув м'яча Юрієві. Підкручений ефектний удар викликав вибух радісних емоцій на трибунах і приніс перемогу збірній України. Цілком заслужену. Про це, до речі, сказав після гри Артур Жорже.

—Нашій команді сьогодні не поталанило, — сказав він. — Але це жодною мірою не применшує перемоги суперника, який продемонстрував максимально ефективний футбол. Раніше вважали, що в нашій групі претенденти на поїздку до Франції — німці і ми. Але тепер усім зрозуміло, що і збірна України — справжній фаворит і поки що одноосібний лідер. Португальська збірна втратила дуже багато, проте ще не все. Попереду дуже багато подій, і ми постараємося виправити становище.

Леонід Буряк висловив задоволення і результатом, і грою підопічних.

—Ми свідомо поступилися ініціативою португальцям, — прокоментував він зіграний матч. — І наша тактика виявилася переможною. Гадаю, що сьогодні ми зробили для України маленьке свято. Резерви в нашої команди ще є. Те, як сьогодні ставляться до національної команди, особливо президент ФФУ, вселяє надії Ми зрозуміли, що збірна потрібна нашій країні, і це дуже приємно.

Того ж дня було зіграно ще ряд відбіркових матчів чемпіонату світу. Група 9. Північна Ірландія—Вірменія — 1:1.

	В	Н	П	М	О
Україна	2	0	0	3:1	6
Вірменія	0	2	0	1:1	2
Північна Ірландія	0	1	1	1:2	1
Португалія	0	1	1	1:2	1
Албанія	0	0	0	0:0	0
Німеччина	0	0	0	0:0	0

Наступні матчі в цій групі відбудуться завтра: Вірменія—Німеччина, Албанія—Португалія.

Група 2. Молдова—Італія — 1:3. Група 4. Латвія—Шотландія — 0:2, Естонія—Білорусь — 1:0. Група 7. Уельс—Нідерланди — 1:3. Група 8. Литва—Ісландія —2:0.

І насамкінець кілька слів про гру молодіжної збірної України. Минулої п'ятниці на київському стадіоні «Динамо» у відбірковому матчі чемпіонату Європи вона красиво перемогла одноліток із Португалії — 1:0. Відзначився на 38-й хвилині Олег Гарас.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімках: тренерський дует — Йожеф Сабо і Леонід Буряк; фрагмент зустрічі молодіжних збірних України та Португалії.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

У номер

● *Київ*

Учителі повчають уряд

В Україні страйкують, вимагаючи виплати затриманої зарплати, вчителі 32 шкіл, у яких навчаються 10,8 тисячі дітей. Про це повідомив міністр освіти України Михайло Згуровський, виступаючи на засіданні міжвідомчої комісії з питань контролю за вчасною виплатою зарплати.

За словами М. Згуровського, зокрема, страйкують учителі двох кримських шкіл, зарплату яким не виплачували 7 місяців, і заборгованість сягнула 14 млн. грн. 18 шкіл страйкують у Закарпатській області, 5 — у Рівненській, 6 — у Миколаївській, де зарплату не виплачували 4 місяці. Загальна заборгованість зарплати вчителям середніх шкіл сягнула 240 млн. грн., повідомляє «Інтерфакс-Україна».

● *Львів*

«І на тім рушникові...»

З нагоди 130-річчя від дня народження Михайла Грушевського у Львові відбулася презентація майбутнього музею видатного ученого і державотворця. Збір матеріалів започаткував п'ять років тому літературно-меморіальний музей Івана Франка. Нині у фонді музею — понад дві тисячі одиниць оригінальних матеріалів, серед них — першодруки відомих праць, рукописи, листи, а також предмети побуту родини Грушевських.

Майбутній музей відкрив для громадськості особистості двох видатних жінок — Марії Грушевської і єдиної доньки Катерини, яка була репресована і загинула в засланні.

● *Донецьк*

Квартирна черга скорочується

Нетрадиційно розв'язали житлову проблему для одинадцяти сімей лікарів і вчителів із Ленінського району Донецька. Двоповерховий будинок, у якому кони днями одержали квартири, переобладнано із... колишнього напівзруйнованого дитсадка. Аналогічних закладів, що колись перебували на балансі підприємств, а нині потребують капітального ремонту, в обласному центрі чимало. Тим часом перебудовувати старі приміщення значно дешевше, ніж зводити нове житло, тому й вирішила місцева влада таким чином скоротити квартирну чергу. Протягом півтора місяця буде переобладнано ще вісім таких будинків — по одному в кожному адміністративному районі Донецька.

● *Луганськ*

На-гора «новорічне» вугілля

Виробниче об'єднання «Ровенькиантрацит» — єдине з вугільних об'єднань, що виконує плани видобутку палива, — знову приймає поздоровлення. Ми вже повідомляли про великий успіх: дільниця № 3 Ровеньківської шахти імені Вахрушева перша в Україні виконала річний план видобутку вугілля. І от нині таку ж висоту взяв колектив шахти імені Космонавтів. Відвантажено на-гора «новорічну» — 450-тисячну — тонну вугілля.

До речі, вже не соціалістичне, але все ж змагання. І «космонавти», як їх тут любовно називають, постійно лідирують протягом минулих місяців 1996 року. Особлива заслуга в тому видобувної бригади Миколи Тертичного з першої дільниці.

Книжкова полиця

«Шерше ля «жаб», читачу!

«Ох ці назви!» — сплантеличено вигукнула у далеких США одна діаспорянка, просячи надіслати книгу Андрія Кокотюхи «Шлюбні ігрища жаб» (видавництво «Смолоскип»). Проте згадка про зелені істоти у творі, що репрезентує першу спробу молодої масової літератури, певною мірою символічна. Наші молоді прозаїки та поети, немов ті жаби-холодушки, збивають свою грудочку масла у молочному тумані сучасного літпроцесу.

Специфічний жанр кримінального оповідання, можливо, і розчарує любителів класичного детективу з усіма його атрибутами: довгоногими красунями, гангстерами, фантастичними збігами обставин та нереальними випадковостями. Кокотюха мав на меті інше — показати злочинний світ у його справжніх неромантичних барвах. Смак вибагливішого читача задовольнить «Лють жіноча» (такий собі психологічний трілер), у якій, як зізнався сам автор, він «сказав те, що хотів сказати». І третє оповідання цієї книги —«Жінка з кошиком винограду» — для шанувальників інтриги.

Видавництво «Смолоскип» пішло на певний експеримент, звернувшись до пригодницького жанру. Експеримент оцінили в діаспорі, де книга розійшлася вмить. Сприйняли її і колеги-письменники з творчої Асоціації «500», представивши Києву мистецький проект міні-презентацій «Страшна казка для своїх». Нині літературно-мистецька тусовка на чолі з автором вирушила лякати «творче болото» рідної Чернігівщини. Залишається відкритим питання: чи сприйме книгу масовий читач?

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.
Київ.

Дружні поради для «зелених»

Інформаційний центр української екологічної асоціації «Зелений світ» видав «Вступний посібник для місцевих осередків «Друзів землі». Товариство «Друзі Землі» — одна з найвпливовіших міжнародних природоохоронних організацій з центром у Великобританії, до якої входять національні екологічні організації 54 країн світу. Їхня практика —ненасильницький громадський тиск в інтересах довкілля, дослідження екологічних проблем, оприлюднення їх результатів.

Вихід підручника в Україні став можливий завдяки сприянню посольства Великобританії. Під час презентації книжки в Міністерстві охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки секретар Британського державного фонду «Ноу-хау» Фіона Гіб відзначила: «Приємно, що британський досвід привернув увагу в Україні, де екологічні проблеми надзвичайно складні». Безперечно, іноземний досвід неможливо механічно перенести на вітчизняний терен, але посприяти екологічній громадськості він може.

Микола КОРОБКО,
голова Української екологічної асоціації «Зелений світ».

Яблуневому чудотворцю

У Києві на вулиці Коцюбинського, 12, на будинку колишньої гімназії, де вчився видатний селекціонер Володимир Симиренко, відкрито меморіальну дошку.

На знімку: дочка В. Симиренка Тетяна під час церемонії.

Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

А вдома не чекали

ПІСЛЯ півторарічної мандрівки на землю обітовану до Львова повернулася унікальна колекція іудаїстики, що становить велику культурно-мистецьку цінність. Але на неї знову чекає далека дорога...

Виставка «Єврейське традиційне мистецтво XVII—початку XX століття» вперше експонувалася у Львові 1990 року, потому помандрувала до Києва, Кракова і нарешті до Музею єврейської діаспори в Тель-Авіві. Там її побачив родич львівського колекціонера Гольдштейна і звернувся до суду з позовом про повернення колишньому власникові 78 із 251 експоната. Судова тяганина та дипломатичні переговори тривали півтора року, і врешті колекція повернулася додому.

Однак ця подія не вельми втішила колектив Інституту народознавства АН України. Про це говорив його директор, доктор історичних наук Степан Павлюк на прес-конференції. Міжнародний скандал довкола експозиції завдав музеєві значних моральних і матеріальних збитків. За його словами, виставка не повинна була так швидко повертатися додому, бо на неї чекали музеї Америки і Канади, Відня, Токіо і Берліна, які готові були переказати львівському музеєві значні суми. Це допомогло б реалізувати давній задум — створити музей іудаїстики у Львові.

Тепер доведеться поновлювати переговори, отож колекцію поки що не розкомплектовують, бо скоро пора збиратися в нові мандри.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львівська область.

Театральні «самоцвіти»

Двадцять шосте Всеукраїнське свято театрального мистецтва «Вересневі самоцвіти» віддзвеніло на Кіровоградщині. Розцвіли «самоцвіти» в Карпенковому краї на території державного музею-заповідника «Хутір Надія», де тривалий час жив і творив український драматург. Оскільки проведення свята збіглося у часі з 125-річчям від дня народження Лесі Українки, 140-річчям Івана Франка і 130-річчям Михайла Грушевського, то його зміст відбивав творчі здобутки велетів національної культури. На свято також з'їхалися аматори сцени з усієї області, прибули делегація із Закарпаття, сестра кінорежисера Андрія Тарковського, — письменниця Марина Тарковська, чий родовід іде від дружини Карпенка-Карого Надії Тарковської.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

І старожили теж програють

Першість України. Перша ліга. 15-й тур: Буковина — Дніпро — 2:1. Кріштоп, 2, Жабинський, 43 —Головачук, 52. Кристал — Металіст — 3:1. Пилипенко, 25 та 42, Югалдін, 48 — Гурик, 59. Поліграфтехніка —Сталь — 1:1. Вертилецький, 27 — Сахаров, 55. Металург Н — Зоря —2:2. Омельчук, 13, Чирва,55 — Співак, 58, Саприкін, 86. Динамо-2 — Верес — 1:1. Шкапенко, 15 — Шевчук, 87. ЦСКА-2 — Волинь — 1:1. Панасюк, 40 — Тимошук, 75. Хімік С — СК Одеса — 7:0. Бабенко, 19, Сушко, 34 та 75, Мор, 38, Паламарчук, 44, Городов, 77, Чижиков, 90. Металург Д — СК Миколаїв — 3:1. Остапов, 24, Петров, 30, Севидов, 80 Гуральський, 41. Нафтовик — Хімік Ж — 1:0. Лукаш, 51. Явір — Поділля — 1:0. Островий, 3. Шахтар — Закарпаття — 2:1. Дяк, 78, 79 — Когут, 2. Металург М —ФК Львів — 2:1. Лапко, 2, Бєланов, 13 — Гетьман, 53.

Безперечно, центральним матчем туру був поєдинок у Донецьку, де зійшлися дебютант і старожил —«Металург» і СК Миколаїв. Господарі, у складі яких виступає багато знаних виконавців, запропонували миколаївцям розв'язувати складні завдання з нейтралізації небезпечних форвардів. Гостям це вдавалося перші двадцять хвилин, а потім їхня оборона луснула. І два влучні постріли Остапова і Петрова стали матеріальним підкріпленням ігрової переваги команди. У другому таймі на полі певний час тривала рівновага, та за десять хвилин до закінчення гри Севидов ще раз вразив ворота миколаївців.

А от «Зорі», яка програвала нікопольському «Металургу», вдалося врятувати очко. Без поразки поїхали з Києва і футболісти «Волині». Інші лідери — «Буковина» і «Нафтовик» — хоча і з мінімальним рахунком, але довели свою перевагу над суперниками, які перебувають у підвалинах турнірної таблиці.

Ось як розташувалися в ній команди після 15-го туру: Нафтовик — 34 очки; Металург Д —32; СК Миколаїв, Зоря, Волинь — по 29; Сталь, Хімік Св, Металург М — по 28; Буковина, Кристал — по 24; СК Одеса, Верес — по 22; Динамо-2, Поліграфтехніка, Металург Н — по 20; Явір, ФК Львів — по 16; ЦСКА-2 — 14; Хімік Ж —13; Шахтар — 11; Закарпаття — 10; Металіст — 9; Поділля — 6; Дніпро — 3.

Матчі 16-го туру відбудуться 14 жовтня.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

ВІДКРИТТЯ РОКУ ПРАВА

Службою Божою у церкві Благовіщення «Золотих воріт» розпочинається завтра в Україні «Відкриття Року Права». За давньою європейською традицією, що склалася ще в середені IX століття у Франції, Англії та Італії, урочиста церемонія підкреслює важливу роль права і правничої професії в суспільному житті держави.

В Україні ця подія, згідно з Указом Президента, відзначається з 1994 року. Серед організаторів «Відкриття Року Права» такі впливові в Україні інститути, як Верховний суд, Вищий арбітражний суд, Міністерство юстиції, Генеральна прокуратура, Спілка адвокатів, Спілка юристів, Світовий конгрес українських юристів та ін. В урочистостях візьмуть участь керівники держави, відомі українські та зарубіжні правники.

Власними силами, з допомогою добрих людей

Відповідь на лист читачки

Цього листа написала Віра Іванівна, мешканка одного з сіл Бобровицького району Чернігівської області.

Є в цієї жінки хата, сяке-таке хазяйство, а також старі батьки-пенсіонери. Є двійко синів: старший закінчив середню школу й лаштується до війська, а менший подолав чотири класи. Сама господиня раніше працювала в колгоспі дояркою, проте травмувала ногу, і лікарі дали довідку: протягом року може працювати на легшій роботі. В господарстві такої не знайшлося, і зосталася жінка без роботи.

Проте живе Віра Іванівна не на міському асфальті, то й узяла гектар землі «в тимчасове користування». Як зрозуміло з листа, користується цією землею й досі, тримає корову.

Здавалось би, більш-менш нормальні обставини нормальної сільської родини. Та Віра Іванівна у великому розпачі, що видно з її листа: «Куди мені піти? Де взяти грошей? Адже треба й паливо купити, і вдягнутись, і поїсти! Чи мені йти своє начальство грабувати, яке не звертає на такі сім'ї уваги?.. Не відпущу сина в армію, організую банду, будемо грабувати в держави, де що тільки можна. Бідні спини гнуть і помирають з голоду, а багаті пики понаїдали та розцвітають. Невже ніде немає правди? Де просити порятунку? Може, написати в американське чи якесь інше посольство, щоб допомогли?»

Тільки порадою, шановна Віро Іванівно, тільки порадою здатна допомогти вам редакція. Отож, послухайте. Селянин, у розпорядженні якого гектар землі та корова, буде не тільки з молоком, маслом, сиром, сметаною, а й з гноєм. А це вже стабільний урожай.

Ви із старшим сином — працездатні люди, а ваші батьки одержують пенсію. Хоч би яка вона була, проте на хліб для сім'ї вистачить. Тож ваші розмови про голод є великим перебільшенням. Можливо, ви й не знаєте, але по війні селянам похилого віку пенсій взагалі не було, і все ж вони жили — саме завдяки присадибним ділянкам, які майже ніколи не сягали гектара. Ще й платили податки і, майте на увазі, ні на кого не скаржилися.

Ваші погрози організувати банду є ключиком до розуміння природи ваших негараздів. Згадуєте про банду не тому, що збираєтесь її створювати, а тому, що в глибині душі вважаєте, наче перед вами завинили держава, суспільство, колгосп і навіть іноземні посольства, що всі вони мають щось вам давати. Насправді це не зовсім так. У демократичному суспільстві кожний працездатний мусить дбати про свій добробут, поважаючи кримінальний кодекс, а держава — дбати про непрацездатних. Тому від листа залишається враження, що це у вас, працездатної, беруть гору утриманські настрої.

Як на моє розуміння, ваша ситуація аж нічим не гірша, ніж у більшості сімей. Держава дала вам землю. Було б не зле, якби свої організаторські здібності ви спрямували на те, щоби ця земля щедро плодоносила. Бо ж тільки вона здатна одягнути, дати кошти на паливо та на все інше. А коли зможете дати лад більшому шматку землі, одержите (придбаєте або візьмете в користування) ще. Так живуть усі селяни світу, так маєте жити й ви.

Інша річ, що в наших селах ще не розвинулися кооперативи з обробітку землі, захисту рослин, збирання врожаю, переробляння сільгоспродуктів. Поки все це з'явиться й почне працювати, доведеться вам звертатися до колгоспу чи фермерів з проханням виорати вашу ниву.

Щоправда, трапляються на світі люди, здатні вмерти з голоду й на кількох гектарах землі. Але для того, щоб таке нещастя сталося, треба дуже не хотіти ворушити руками та мізками. Але ви, селянська дочка, очевидно, до таких людей не належите.

Тепер про наших батьків. Ми перед ними всім зобов'язані. І коли настає час віддавати їм борги, це треба робити без зволікань, бо можна запізнитися. Так було в Україні ще тоді, коли вона називалася Київською Руссю, так буде й у майбутньому. Тому не нарікайте на їхню неміч і на все, що пов'язане із згасанням їхніх життів. Як кажуть у народі, не гнівіть Бога. Майте на увазі, що ваші діти уважно стежать за тим, як ви ставитесь до діда й баби. Спливе час, і вони так само поставляться до вас.

А що стосується вашого сина, то нехай звернеться до сільради та військкомату. Цілком можливо, що вони знайдуть за потрібне дати йому відстрочку від призову на час, поки підросте брат і зможе замінити його в господарстві.

Ось так — власними силами, з допомогою синів, сусідів, колгоспу та добрих людей — потроху й вийдете зі скрути. І з часом ще будете пишатися перед невістками та онуками, що змогли власними силами подолати труднощі, здобути добробут і — головне! — зберегти в сім'ї приязну атмосферу.

А ще — помріймо і про це! — можливо, серед маєтних людей знайдуться добродії, котрі схочуть чимось допомогти вашій родині. Для них повідомляємо, що в редакції є повна адреса авторки листа.

Бажаємо вашій родині, Віро Іванівно, всякого добра.

Борис СИДОРЕНКО.

Так і живемо

Клянуся: в мене дві руки

Я інвалід I групи з порушеним опорно-руховим апаратом. У мене, як і в тих чиновників, до яких звертаюся ось уже четвертий рік, дві руки. Але експерти з Дніпропетровського обласного центру медико-соціальної експертизи в документах сфальсифікували, що одна рука в мене «отсутствует». На підставі цього «документа» Державтоінспекція не дає дозволу на водіння автомобіля з ручним керуванням. З паралізованими ногами й без однієї руки справді дуже складно водити такий транспорт, хоч за кордоном і для таких інвалідів роблять у машинах різні пристрої, і вони їх водять. Але ж, повірте, в мене дві нормально діючі руки, і наші совдепівські закони дозволяють таким інвалідам водити мотоколяски та «Запорожці» з ручним керуванням.

Згідно із Законом «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» та постановою Кабміну «Про порядок організації та проведення медико-соціальної експертизи втрати працездатності», я оскаржив дії експертів до «вищестоящих органів». Четвертий рік пишу в ці та інші органи, щоб довести, що в мене дві руки, і не можу, бо жоден службовець з усіх чотирьох влад, куди я звертався, не зволив підвестися зі свого крісла, щоб перевірити мої скарги. Всі листи потрапляють до Мінздорову, а звідти до Дніпропетровського обласного центру медико-соціальної експертизи, який і склав документ про «отсутствие» в мене однієї руки.

Тож звертаюся до преси. Ви теж влада, хоч і четверта. Може, влада з владою порозуміються, і, врешті-решт, хтось розбереться, скільки в мене рук: три, одна чи все-таки дві.

Володимир ЖМУДЬ.

Нікополь.

Що в імені тобі моєму?

Одружившись із чоловіком (Георгієм Павловичем), залишилася на дівочому прізвищі (Анастасія Болотова). Хоча б тому, що й диплом про закінчення вузу, й нагороди свого часу видавалися на це прізвище. Як працююча в роки війни маю знижки при розрахунках за комунальні послуги, газ та електроенергію. А коли дійшло до «телефонних» пільг, службовці відмовили, мотивуючи це тим, що телефон записано на прізвище Павлович (чоловіка), а пільги — в Болотової. А щоби переписати, зажадали свідоцтва про одруження та смерть чоловіка і... чек на 750 тисяч карбованців, мотивуючи це п. 26 «Граничних тарифів на основні послуги зв'язку», де йдеться про зміну власника, навіть у разі його смерті. Я платити відмовляюся, бо — законна дружина, а телефон було записано на чоловіка як главу сім'ї. А коли я взяла б прізвище чоловіка, що тоді? Платити за зміну ініціалів Г. А. та А. І.? Щоби закреслити одне й написати інше?

Анастасія БОЛОТОВА.

Колиндяни
Тернопільської області.

Так і вмираємо

«Швидка» уже давно не швидка

У центрі столиці на вулиці Ярославів Вал помирав чоловік. «Швидка» з'явилася на місці події лише після третього виклику — за 22 хвилини. У чергового лікаря цей випадок не викликав жодної стурбованості. Вона зачитала мені папірця, що «швидка» начебто вирушила за дві хвилини після виклику. Отже, машина витратила 20 хвилин на дорогу, яку за такий час можна було здолати туди й назад пішки. Загалом хворий пролежав на тому тротуарі 35 хвилин, і процеси в мозку бідолашного стали необоротними. З ним тепер усе зрозуміло. А мені медики порадили адресувати всі запитання «владам». Не знаю, чи розуміють «влади», що означає в суспільстві спокійне споглядання смерті, навіть однієї?

Ростислав МАМЧИЦЬ.

Київ.

Назвався пацієнтом — люби патологоанатома

Стаття 28 Конституції гласить: «Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідам». Однак медицина не відомо на яких підставах привласнила собі право обов'язкового розтину. Можна зрозуміти випадки, коли у влади чи родичів є якісь сумніви щодо причин смерті. Але коли людина довго хворіла і всі її діагнози — в історії хвороби, навіщо знущатися над тілом померлого та душами близьких?

Річ у тому, що дозвіл на розтин та поховання небіжчика дає судмедексперт. На цій посаді у райцентрах, невеликих і середніх містах України працює одна людина, яка має право на відпустку. Під час відпустки, як правило, в найспекотнішу пору року, протягом місяця нікому цей дозвіл видати. Недавно мешканка Котовська не могла віддати землі тіло чоловіка, який помер удома в ліжку, доки не знайшла експерта аж у сусідньому районі, який запросив з неї 10 мільйонів і ще чотири — за тимчасове перебування тіла в морзі. Жінку ледь не поховали поряд із чоловіком.

І чому тіло померлого треба обов'язково потяти, якщо він цього не заповідав?

Іван КУРЕННИЙ.

Котовськ
Одеської області.

Юридична консультація

Перевага — найдосвідченішим

Я пенсіонерка, ветеран праці. З 1965 року й до цього часу працюю вчителькою початкових класів. Але в нашій школі скорочується один з цих класів, і на підставі того, що я пенсіонерка, мене збираються звільнити. Прошу пояснити, хто має переважне право на залишення на роботі в разі вивільнення працівників у зв'язку із скороченням? Куди мені звертатися, якщо моє звільнення суперечить чинному законодавству?

В. БИКОВА.

Київ.

Згідно зі ст. 42 Кодексу законів про працю України, в разі скорочення чисельності чи штату працівників переважне право на залишення на роботі надається працівникам з більш високою кваліфікацією і продуктивністю праці.

За однакової продуктивності праці і кваліфікації перевагу в залишенні на роботі надають:

1) сімейним — за наявності утриманців двох і більше;

2) особам, у сім'ї яких немає інших працівників із самостійним заробітком;

3) працівникам з тривалим безперервним стажем роботи на даному підприємстві, в установі, організації;

4) працівникам, які навчаються у вищих і середніх спеціальних навчальних закладах без відриву від виробництва;

5) учасникам бойових дій, інвалідам війни та особам, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Перевагу в залишенні на роботі можуть надавати й іншим категоріям працівників, якщо це передбачено законодавством колишнього Союзу РСР або України.

Але якщо працівника звільнили на підставі, що суперечить чинному законодавству, він має право звернутися в місячний термін з дня вручення копії наказу про звільнення або з дня видачі трудової книжки до районного (міського) суду.

Володимир ГАЛЬЧЕНКО.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПОПЕРЕДЖУЄ: ПАЛІННЯ ШКІДЛИВЕ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

ДО ВІДОМА ГРОМАДСЬКОСТІ

АТЗТ «Торговий дім Україна—Литва» звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії за нерегульованим тарифом на території України.

Поштова адреса: 252135, Україна, Київ, пр-т Перемоги, 5, тел./факс: 212-2326, 212-2300.

Арбітражний суд Донецької області (340105, Донецьк, бульвар Пушкіна, 34) порушив справу № 11/4-36 про банкрутство фермерського господарства «Український бджоляр» (юридична адреса: Донецька область, Слов'янськ, с. Миколаївка, площа Дзержинського, 1 кв. 31), розрахунковий рахунок 641610 в Слов'янському відділенні Укрсоцбанку, МФО 334226.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Донецької області (340105, Донецьк, бульвар Пушкіна, 34) порушив справу № 8-3-14б про банкрутство приватного підприємства «Елекс» (юридична адреса: Донецька область, Слов'янський район, с. Прелесне, вул. Степна, 19), розрахунковий рахунок 2468299 в Слов'янському відділенні Укрсоцбанку, МФО 334226.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Донецької області (340105, Донецьк, бульвар Пушкіна, 34) порушив справу № 10-3-14б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Ловад» (юридична адреса: Донецька область, Слов'янськ, вул. Паркова, 1-45), розрахунковий рахунок 3467723 в Слов'янському відділенні Укрсоцбанку, МФО 334226, код 23770522.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Донецької області (340105, Донецьк, бульвар Пушкіна, 34) порушив справу № 11-3-14б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Гейна-ЛТД» (юридична адреса: Донецька область, Слов'янськ, вул. Шевченка, 24), розрахунковий рахунок 1467385 в Слов'янському відділенні Укрсоцбанку, МФО 334226.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Донецької області (340105, Донецьк, бульвар Пушкіна, 34) порушив справу № 9-3-14б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Елком» (юридична адреса: Донецька область, Слов'янськ, вул. Ізюмська, 100), розрахунковий рахунок 2467452 в Слов'янському відділенні Укрсоцбанку, МФО 334226, код 20394194.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Закарпатської області (Ужгород, пл. Народна, 4) порушив справу № 183/6 від 30.07.96 року про визнання банкрутом МП «Агропонс» (Закарпатська обл., Ужгородський р-н, с. Часлівці, вул. Тиха, 4; р/р 400000, Ощадбанк Ужгорода).

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Закарпатської області (Ужгород, пл. Народна, 4) порушив справу № 177/6 від 26.07.96 року про визнання банкрутом МП «Крістіна» (Ужгород, вул. Крилова, 10; р/р 1468037 у Промінвестбанку).

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ПРАВЕКС—БАНК

Інформація про шостий випуск акцій

А. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕМІТЕНТА

Акціонерний комерційний банк «Правекс-Банк» засновано 29 грудня 1992 року у формі акціонерного товариства відкритого типу.

Юридична адреса: 252021, Київ, вул. Кловський узвіз, 9/2.

На момент прийняття рішення про шостий випуск акцій АКБ «Правекс-Банк» має повністю сплачений і зареєстрований статутний фонд у розмірі 2 000 000 гривень, який сформовано в результаті проведення I, II, III, IV та V емісій.

Вищим органом управління банку є загальні збори акціонерів. Керівництво діяльністю здійснює правління банку.

Голова правління — РАСПУТНА Л. В. Освіта — вища економічна, виробничий стаж роботи — 18 років.

В. о. головного бухгалтера — КИБЕЦЬ О. Ю. Освіта —вища економічна, виробничий стаж роботи — 29 років.

Станом на 1.09.96 р. в банку працює 680 працівників.

Б. ДАНІ ПРО ШОСТУ ЕМІСІЮ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Рішення про емісію цінних паперів прийнято на загальних зборах акціонерів АКБ «Правекс-Банк» відповідно до ст. 38 Закону України «Про господарські товариства» (протокол № 137 від 21.09.96 р.).

Фінансові ресурси, одержані від випуску акцій, буде використано на розширення банківських послуг клієнтам банку.

Загальний обсяг емісії становить 6 700 000 (шість мільйонів сімсот тисяч) гривень, при цьому здійснюється випуск 60 300 (шістдесят тисяч триста) простих іменних акцій та 6 700 (шість тисяч сімсот) привілейованих іменних акцій. Номінальна вартість однієї акції — 100 (сто) гривень.

В загальному обсязі емісії здійснюється випуск 18 000 (вісімнадцять тисяч) простих іменних акцій та 2 000 (дві тисячі) привілейованих іменних акцій для заміни акцій I-V випусків на суму 2 000 000 (два мільйони) гривень.

Емісія здійснюватиметься серією 06 під номерами 00001 — 67000.

Початок передплати акцій — 20 жовтня 1996 р.

Закінчення передплати акцій — 20 квітня 1997 р.

Обмін акцій I-V емісій провадитиметься у період передплати акцій шостого випуску.

Передплата акцій шостого випуску здійснюватиметься за юридичною адресою банку.

Передплата акцій понад запланований розмір статутного фонду не приймається.

Найперше право на придбання акцій шостої емісії надається засновникам та акціонерам АКБ «Правекс-Банк», які володіють акціями попередніх випусків.

Власники простих іменних акцій мають право брати участь в управлінні банком, отримувати відповідну частину прибутку, а також частину залишків майна товариства у разі його ліквідації. Власникам привілейованих іменних акцій гарантується одержання встановленого розміру дивідендів — 18% на рік та найперше право на отримання майна банку у разі його ліквідації.

Виплата дивідендів відбувається шляхом перерахування коштів на вказаний акціонером рахунок або через касу банку.

В. ОПИС ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ЕМІТЕНТА

АКБ «Правекс-Банк» на підставі відповідних ліцензій Національного банку України здійснює комплексне розрахунково-касове і кредитне обслуговування у національній та іноземних валютах господарчих підприємств різних форм власності та громадян, виконує операції з валютними цінностями, є одним із засновників Української та Кримської міжбанківських валютних бірж.

Балансовий прибуток за станом на 01.09.1996 р. становить 2 271 000 гривень.

Активи банку на 01.09.1996 р. становлять 74 484 670 гривень.

Простроченої заборгованості кредиторам і за платежами до бюджету на момент прийняття рішення про шостий випуск акцій банк не має.

Банк дотримується економічних нормативів, установлених Національним банком України.

Г. ДАНІ ПРО ПОПЕРЕДНІ ЕМІСІЇ

Станом на 01.09.96 р. банком проведено п'ять емісій, які відповідно до чинного законодавства України пройшли реєстрацію у Міністерстві фінансів та Національному банку України.

I емісія — зареєстрована Міністерством фінансів України 09.06.93 р. за № 73/1/93, **II емісія** — 19.10.93 р. за № 195/1/93, **III емісія** — 30.06.94 р. за № 264/1/94, **IV емісія** — 22.02.95 р. за № 75/1/95, **V емісія** — 12.12.95 р. за № 556/1/95.

Внаслідок проведення п'яти попередніх емісій банком здійснено розміщення 1 800 000 (один мільйон вісімсот тисяч) простих іменних акцій та 200 000 (двісті тисяч) привілейованих іменних акцій на загальну суму 2 000 000 (два мільйони) гривень.

Д. ЧИННИКИ РИЗИКУ

— недосконалість законодавства з питань оподаткування, економічної діяльності;
— непослідовність і неефективність заходів економічної реформи;
— інші форс-мажорні обставини.

Легенди і дійсність

Тоді вже був у літературі В. Голобородько

Тридцять років тому у Нью-Йорку побачила світ антологія «Шістдесят поетів шістдесятих років»

Підготував її до друку визначний письменник Богдан Кравців, родом із Станіславщини (тепер Івано-Франківщини), життя якого пройшло в еміграції (останні десятиліття жив у США). В ній були представлені поезії тоді ще молодих авторів Ліни Костенко, Івана Драча, Василя Симоненка, Бориса Олійника, Миколи Вінграновського, Романа Лубківського, Олеся Доріченка, Євгена Гуцала, Бориса Нечерди, Василя Стуса, Василя Голобородька та інших. Із 60-ти поетів лише 25 — члени Спілки письменників України.

Поява у літературі нових імен означала, що стався рішучий перелом і що настав період оновлення в духовному житті країни, який увійшов до історії вітчизняної літератури як період шістдесятників. На жаль, наступні покоління так і не змогли піднятися вище встановленого шістдесятниками художнього рівня творчості.

Вихід антології був знаменитий ще й тим, що Богдан Кравців продовжив знайомство зарубіжного читача з українською поезією. Ще 1955 року він видав антологію «Обірвані струни», де представив творчість поетів, знищених сталінським режимом. Цього ж року, але значно повнішу антологію «Розстріляна муза», видрукував у США Яр Славутич. Досвідом цих попередників скористався і Юрій Лавриненко, який 1959 року в Мюнхені видав антологію «Розстріляне відродження», до якої увійшли не тільки поезії, але й проза — драматичні твори, есе, літературознавчі статті.

Отже, антологія Б. Кравціва «Шістдесят поетів шістдесятих років» узагальнювала певний досвід, набутий зарубіжними книговидавцями, які відкривали світові українську літературу.

Звісно, про всі ці видання ми в більшості дізналися лише нині — за п'ятиріччя існування незалежної України. Деякі з антологій, наприклад, Яра Славутича «Розстріляна муза» перевидані в Україні, інші ще чекають своєї черги.

Антологія (буквальний переклад з грецької — збирання квітів) в літературі — це видання, що об'єднує під одним дахом літературно-художні твори різних авторів. Очевидно, сьогодні антології мали б попит у читача. А коли б ще видавці готували їх, попередньо здійснивши передплату, то наші домашні бібліотеки поповнилися б чудовими книжками. Як приклад, можна назвати антологічне видання хрестоматії української літератури та літературної критики XX століття «Українське слово». Чотиритомне зібрання, яке має бути в бібліотеці кожної української школи, здійснене на кошти українсько-американської Асоціації Сеньйорів Маямі — США (голова Микола Ракуш, члени — Михайло Ковальчук, проф. Микола Чировський, Богдан Мак).

На знімку: портрет Богдана Кравціва (мал. Л. Гуцалюка).

Олег МАРТУСЬ.

Пішов 113-й рік

Сімдесят довгожителів, яким більше ніж сто років, живуть на шахтарській Луганщині. Проте найбільше їх у хліборобному Білокуракинському районі — 14 чоловік.

Найстаріша людина області — Терентій Єрмилович Качало з гірницького міста Ровеньки — живе вже 113-й рік. Доля його була нелегкою. Дві світові війни довелося пройти, потім робота в шахті. Але він і сьогодні бадьорий для свого віку. Ходить до магазину, порається на городі, ще й сусідам допомагає по господарству.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

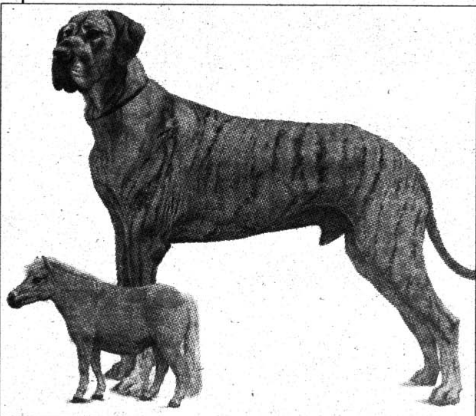
Луганська область.

Купіть собі горбоконика

Ви дуже любите коней і з превеликим задоволенням придбали б собі цю миролюбну тварину, але не дозволяють габарити міської квартири. І замість милого коника ви привели красивого собаку, друга людини. Він займає набагато менше місця, не їсть сіна — словом, із ним набагато менше клопоту. Але погляньте на цей малюнок і ви зрозумієте, що помилялися. Виявляється, собака може бути в кілька разів вищий за коня.

На малюнку зображені найвищий собака і найменший кінь. Самець німецького дога, висота якого в холці 105,4 сантиметра, майже втричі вищий від 38-сантиметрового коника, якого виростив Хуліо Фалабелла — піонер у галузі розведення мініатюрних коней.

Аргентинська порода коней Фалабелла виводилася понад сімдесят років шляхом схрещування невеликої групи низькорослих коней, виявлених на півдні Аргентини. Зріст більшості дорослих тварин цієї породи не перевищує 76 сантиметрів, а середня вага їх 36—45 кілограмів. Справжній горбоконик із казки Єршова!

Запитуєте — відповідаємо

Щоб відкрити субрахунок госпрозрахунковому підрозділу гранкар'єру агрофірми «Промінь» для акумуляції грошей з виплати заробітної плати працівникам госпрозрахункового підрозділу, ми звернулися з клопотанням до керівника банку і голови районної Ради народних депутатів, але відповіді не отримали. Чи законні наші вимоги щодо відкриття субрахунку при розрахунковому рахунку агрофірми «Промінь»?

Колектив госпрозрахункового підрозділу гранкар'єру агрофірми «Промінь», м. Тростянець.

В Україні чинна інструкція № 3 «Про відкриття банками рахунків у національній і іноземній валюті», затверджена постановою правління Національного банку України 27 травня 1996 р. № 121.

Так, п. 2.1.3 цієї інструкції визначає: «Підприємствам, які мають філії, представництва та інші відокремлені підрозділи, що знаходяться на окремому балансі та є самостійними платниками податків, а також структурним підрозділам, які виділяються у процесі приватизації, за клопотанням власника основного рахунка і за згодою установи банку, в якому відкривають субрахунок, можуть бути відкриті субрахунки за місцем знаходження цих підрозділів.

У разі, коли відокремлені підрозділи не мають окремого балансу і не є самостійними платниками податку, для них відкривають субрахунки лише для зарахування виторгу і наступного перерахування його на основний розрахунковий рахунок підприємства».

* * *

Чи враховують, надаючи громадянам житлові приміщення, житлову площу в житловому будинку, що перебуває у приватній власності громадян на території України, незалежно від місця надання житла, чи враховують лише ту, що в населеному пункті, де громадянам надається житло?

Людмила ЧЕРНОВА.

Черкаська область.

Згідно зі ст. 48 ЖК України, житлове приміщення надається громадянам в межах норм житлової площі, але при цьому враховується житлова площа в житловому будинку /квартирі/, що є власністю громадян на всій території України, якщо ними не використані житлові чеки.

Тобто ви можете отримати житлове приміщення, але за розміром житлової площі, що її вам не вистачає, з розрахунку 13,65 кв. м. на члена сім'ї.

Марина КОВАЛЬЧУК.

З телетайпа

Перлина карпатської дійсності

Професора Івано-Франківської медичної академії Георгія Бабенка обрано академіком Нью-Йоркської академії наук. Удома він теж людина відома: заслужений діяч науки й техніки України, академік Української академії наук національного прогресу, автор 250 наукових праць, наставник ста кандидатів та докторів наук. Під його керівництвом на кафедрі біохімії провадяться розробки унікальних препаратів для лікування онкологічних захворювань, цукрового діабету. У прикарпатського вченого високий міжнародний рейтинг. За даними комп'ютерної мережі бібліотеки Конгресу США, індекс цитування робіт Г. Бабенка за останні 15 років — у межах 4,2-4,85. Середній індекс у вчених такого рангу — 2,6—3,1.

Усе це не заважає двічі академіку цікавитися фольклором та літературою. Його поема «Олекса Довбуш» вийшла друком у серії «Перлини карпатських легенд».

Любіть театр, як люблю його я

Патріархом українського театрознавства називають нашого земляка, який більш як п'ятдесят років живе в Канаді, Валер'яна Ревуцького. Його книги і статті стали історією розвитку театру, сполучною ланкою між поколіннями українців, що мешкають у різних куточках світу. У київському Будинку актора Валер'янові Ревуцькому вручено премію імені Івана Котляревського, якої він удостоєний за багатолітні театрознавчі дослідження.

— Ця премія стала свідченням того, що народ України почув мій голос із Канади й оцінив зроблене, — сказав пан Ревуцький. — Бажаю творчій молоді любити український театр так, як люблю його я.

Для красуні 3000 років — не вік

Аби звабити чоловіка, жінки з межиріччя Збруча та Західного Бугу користувалися біжутерією вже три тисячоліття тому. Що й засвідчили витончені бронзові браслети, сережки та шпильки, які потрапили до рук експедиції Львівського музею історії релігії. Вони відсунули на кілька століть углиб межу так званої Висоцької культури, що існувала між Бронзовим та Залізним віками на території Львівщини та Тернопільщини.

Могильник у селі Висоцьке знайшли майже століття тому. Дослідницькі матеріали про сотню поховань були вивезені до війни й досі маловідомі науковій громадськості. Тим часом за два останніх роки археологи разом із тернопільськими студентами розкрили біля села Петриків майже сто могил. З'ясувалося, що на цій території мешкали переважно люди східносередньоморської раси, лише 10 відсотків властиві тюркські риси. Вони мали гармонічну будову тіла. Жінки — не нижчі за 168—175 сантиметрів, чоловіки — за 170—173. Всі — зі сніжно-білими посмішками: залишки зубів свідчать про відсутність карієсу. Вочевидь, чоловіки були чудовими мисливцями — наконечники стріл мають таку форму, що їх важко витягти з тіла. Одне з поховань — унікальне: жінка ніжно обнімає чоловіка.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

✆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописи не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 226015.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311186.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.